Tự học Vẽ

KÝ HỌA PHONG CẢNH

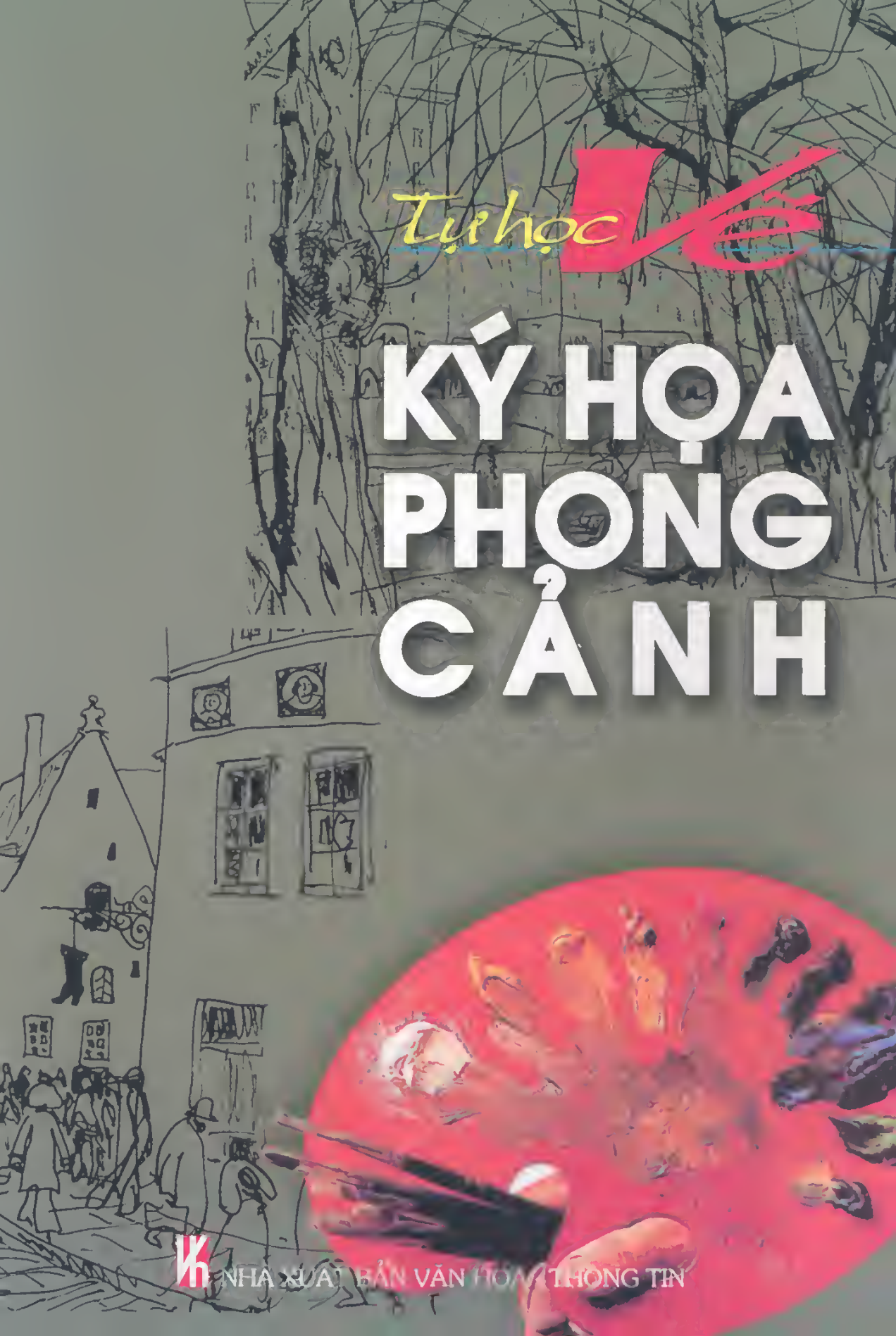

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN

KỶ HỌA PHONG CẢNH

Chủ biên: NGỤY THỤY GIANG
Người dịch: NGUYỄN KHIÊM

KỶ HỌA PHONG CẢNH

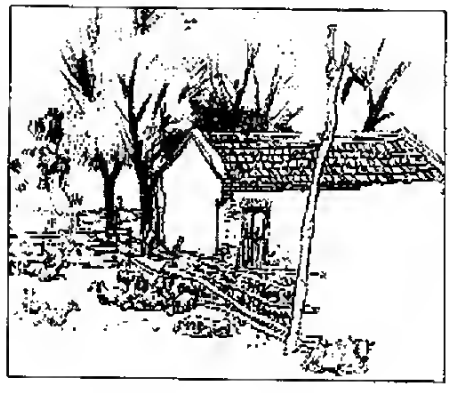

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA - THÔNG TIN

LỜI NÓI ĐẦU

*Những bài, mục trong cuốn: "**Ký họa phong cảnh**" này được biên soạn dựa theo đề cương giảng dạy của Trường Mỹ thuật Quốc gia Trung Quốc, do một số giáo sư soạn giảng. Nó có đặc điểm là: hệ thống, khoa học, nghiêm túc, quy phạm và thực dụng.*

Chúng ta đều biết: Nhiệm vụ chủ yếu của giáo dục mỹ thuật là bồi dưỡng ý thức và năng lực tạo hình cho học sinh. Những ý thức và năng lực đó nhất thiết phải thông qua học tập ngôn ngữ tạo hình mới có được và mục đích của việc tập vẽ chính là ở yếu tố này.

Dựa vào tiêu chí trên cùng cơ sở lý luận mỹ thuật và phương pháp kỹ thuật thể hiện để đưa ra một phương pháp ký họa với mục đích là: hướng dẫn cách quan sát đối tượng từ đó nâng cao khả năng nhận thức cho học sinh.

Điểm cơ bản của tập sách này là: biểu đạt lý luận, từng bước phân tích phương pháp kĩ thuật của bức vẽ và phân tích những tác phẩm hội họa - đây là một giáo trình tham khảo lý tưởng, đơn giản mà tiện lợi.

Chương 1

MỤC TIÊU

Ký họa là vẽ nhanh, khái quát đối tượng mà mình quan sát được, nó có tác dụng bồi dưỡng trí nhớ, bất kể là một học sinh hay một họa sỹ thành danh cũng đều bắt đầu từ học ký họa. Bởi vậy ký họa không những rèn luyện khả năng quan sát nhạy bén và năng lực tạo hình cho con người, mà còn giúp con người đi sâu vào cuộc sống và cũng từ đó nuôi dưỡng, khích lệ chúng ta biểu hiện cuộc sống - ký họa là một hình thức nghệ thuật đặc thù mà không một hình thức nào có thể thay thế được.

Nhìn góc độ khác thì ký họa có thể giúp chúng ta rèn luyện ý chí, phẩm chất, đem đến cho chúng ta tố chất của một nhà mỹ thuật.

Những học sinh mới học vẽ thường coi nhẹ môn ký họa, nhất là ký họa phong cảnh để tập trung vẽ nghiên cứu, vẽ màu sắc, họ tưởng rằng có thể thay thế được ký họa. Trên thực tế ký họa và những môn vẽ khác mỗi môn không những có đặc điểm và mục tiêu riêng, mà nó còn có tác dụng tương hỗ, cùng tiến triển. Hiện nay, nhiều trường mỹ thuật đã nhận thức được vấn đề này và đã chú trọng hơn vào môn ký họa. Nhiều học sinh cũng đã nhận thức được sự cần thiết của việc ký họa, đã tự mình học ký họa, đó là một cách nhìn đúng. Thế nhưng, còn khá nhiều học sinh không ý thức được điều này và kết quả là lòng hăng say giảm sút dẫn đến mất tự tin.

Quyển sách này, thể theo nhu cầu học ký họa phong cảnh để biên soạn, nhằm nâng cao tính nhạy cảm trong việc quan sát thiên nhiên, thâm nhập để nhận thức cuộc sống - tạo năng lực biểu hiện cuộc sống.

Chương 2

GIỚI THIỆU DỤNG CỤ

Dụng cụ vẽ ký họa tương đối đơn giản, nhưng không vì thế mà tuỳ tiện trong việc lựa chọn. Những người mới học nhất thiết phải nắm vững tính năng của những dụng cụ này.

Dùng bút: bất kỳ là loại bút nào cũng có khi dùng nhiều, lúc dùng ít, nhưng với những người mới học thì chọn bút lại là một điều vô cùng quan trọng.

Bắt đầu học vẽ nên dùng bút máy, khi vẽ tránh chữa đi chữa lại. Chờ sau một thời gian khi đã nắm được kỹ thuật cơ bản mới nên chọn cho mình loại bút quen thuộc hoặc dựa vào nội dung của bản vẽ mà chọn bút cho phù hợp.

Dùng giấy: giấy nào cũng vậy, loại giấy và màu giấy sẽ tạo ra những hiệu quả khác nhau. Khi chọn loại giấy vẽ phải xem xét chọn loại bút tương ứng, vì mỗi loại giấy chỉ thích hợp cho một loại bút do vậy yêu cầu người vẽ phải nắm được các tính năng của dụng cụ để lựa chọn cho thích hợp.

1. Bút

Có thể dùng bút chì , bút than, bút máy, bút bi, bút chì màu, bút lông...

2. Giấy

Sử dụng Giấy vẽ bản đồ, giấy vẽ thông thường, giấy in thường, giấy in báo, giấy màu hay vở vẽ ký họa đều được.

3. Dụng cụ kèm theo

Tẩy, dao trổ, bảng vẽ hoặc cặp vẽ.

Một số hình vẽ minh họa (Hình ***1a, 1b, 1c, 1d***)

Hình 1a. Ký họa bằng bút chì

Hình 1b. Ký họa bằng bút than

Hình 1c. Ký họa bằng bút máy

Hình 1d. Ký họa bằng bút bi

Chương 3

CÁCH THỂ HIỆN

1. ĐƯỜNG NÉT - ĐIỂM CHÍNH CỦA KÝ HỌA

1. Nhận thức về đường nét:

Đường nét là điểm quan trọng của nghệ thuật tạo hình, là ngôn ngữ cấu thành tiếng nói nghệ thuật.

Bất kỳ là phong cách của phương Đông hay phương Tây đều giàu tính sáng tạo trong cách thể hiện dường, nét.

Đường nét trong hội họa có sức biểu hiện rất phong phú - tuỳ theo dụng cụ vẽ, kiểu cầm bút, cách vẽ nhẹ tay, nặng tay, nhanh hay chậm... mà kết quả biến đổi vô cùng lớn. Nét vẽ thể hiện hình thái khái quát, dáng vẻ hư thực, ẩn hiện của vật thể, đó chính là ngôn ngữ tạo hình - luôn tạo hiệu quả bất ngờ, độc đáo. Như "Gớt" đã nói : "Cái đẹp ở đường, nét là chỗ biết vận dụng". Đường nét trong nghệ thuật tạo hình, bất kỳ ở đâu cũng biểu đạt hình tượng và tư thái của sự vận dụng, hay cũng có thể nói là biểu đạt tư tưởng và tình cảm tạo cảm giác, liên tưởng phong phú.

Một bức vẽ tốc ký có sinh động hay không, bức vẽ có chỗ nào nhầm lẫn hay không; tình cảm có khơi động lòng người hay không đều có liên quan trực tiếp đến các nét vẽ. Do đó, học sinh học ký họa phải tuỳ theo đối tượng thiên nhiên mà dùng đường nét miêu tả vật thể, biểu đạt tình cảm và ý định... (Hình 2)

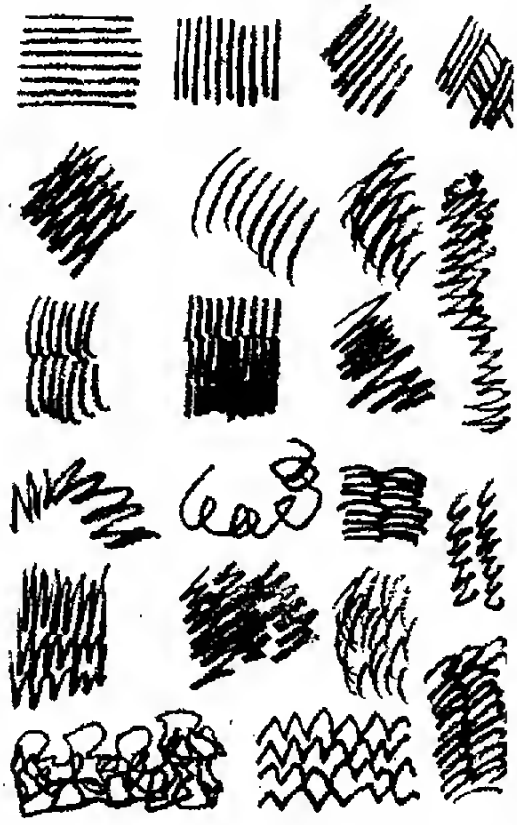

Hình 2. Các kiểu đường, nét

2. Đường nét - Điểm chính của ký họa

Đường nét thể hiện bức vẽ, những nét vẽ nặng, nhẹ... thay đổi sẽ có những liên tưởng khác nhau. Qua những nét thưa, mau... hỗ trợ, bổ sung cho nhau có thể biểu hiện được mối quan hệ giữa không gian của vật thể và hình thái sự vật. Các bạn mới học nên vận dụng điều này để tập ký họa. Hãy xuất phát từ cảm thụ đối với vật thể, quyết đoán khi vẽ và thở phào một cái là xong; nếu có một đường vẽ nào nhầm lẫn cũng không nên tẩy chữa, cứ tiếp tục vẽ. Những đường nét đậm nhạt, mạnh nhẹ... hoà quyện sẽ tạo ra những bài vẽ tuyệt vời... (Hình 3)

Hình 3

2. ÁNH SÁNG VÀ BÓNG TỐI:

1. Ánh sáng và bóng tối:

Đặc biệt quan trọng là sự cân bằng của ánh sáng và bóng tối trong việc biểu thị cấu trúc, dáng vóc của vật thể - sự cân bằng sẽ làm cho bài vẽ đạt hiệu quả thị giác... Trong khi vẽ phải phân tích đồng thời cả đường nét và cấu trúc vật thể thông qua mối quan hệ đối xứng của ánh sáng và bóng tối, phải xử lý tốt điều này để đi đến sự *thống nhất giữa sáng và tối*. (Hình 4)

Hình 4

3. Kết hợp đường nét và sáng tối:

Trong khi ký họa, việc dùng đường nét phải dựa theo tương quan giữa sáng và tối để biểu thị vật thể. Nếu như chỉ dùng đường nét để biểu thị động thái của vật thể mà không chú ý đến sáng tối thì sẽ khó diễn tả không gian vật thể, ngược lại nếu chỉ dùng sáng tối mà không chú ý đến đường nét thì khó thể hiện sự lưu loát, liên tục hay chất liệu vật thể... Phối hợp tốt đường nét, sáng tối và phát huy ưu thế của mỗi loại sẽ làm cho bức tranh sinh động hơn, có thể biểu thị đầy đủ hiệu quả cả hình thái không gian, chất liệu của vật thể... Không có một phương pháp nào nhất định cả; điều mấu chốt là *vận dụng linh hoạt* mới đạt được mục đích.

Kết hợp đường nét và sáng tối để ký họa.(Hình 5)

Hình 5

Chương 4

KỸ THUẬT VÀ PHƯƠNG PHÁP VẼ

1. QUAN SÁT VÀ PHÂN TÍCH

Ký họa là khả năng quan sát, phân tích và tư duy.

Khi vẽ phong cảnh trước hết phải quan sát, tìm hiểu để nắm vững hình trạng và đặc điểm của cảnh vật. Quan sát đúng phương pháp là điểm mấu chốt để ký họa tốt và phương pháp quan sát chủ yếu là *nắm bắt tổng thể* - phương pháp quan sát tổng thể là quy luật cơ bản phải tuân thủ của nghệ thuật.

Đối với những người mới học, phải luôn chú ý tốt điểm này. Quan sát tổng thể tức là nắm vững cấu trúc, đem từng bộ phận liên hệ lại với nhau để có một tổng thể.

Từ tổng thể tiến tới nghiên cứu cái chính, cái phụ của cảnh vật, cảm giác hư thực và quan hệ nội tại của vật thể tất cả đều có liên quan với nhau. Chú ý *nắm vững quan hệ kết cấu hình thể và dáng dấp tinh thần nội tại của cảnh vật* để chuẩn bị cho bước tiếp theo.

2. LẤY CẢNH VÀ CẤU TRÚC BẢN VẼ

Trong ký hoạ phong cảnh dù cảnh vật nào, bất kỳ diện tích to nhỏ, thậm chí chỉ là một đám cây cỏ... thì việc đầu tiên vẫn là lấy cảnh và cấu trúc bản vẽ.

Lấy cảnh phải thông qua trực quan cảm thụ và phán đoán thẩm mỹ, chủ quan để cắt tỉa, gạn lọc... Khi điểm nhìn thay đổi phong cảnh sẽ thay đổi theo, phải chọn vị trí thích hợp để có góc độ lấy cảnh tốt nhất.

Lấy cảnh còn phải xét đến mối quan hệ xa gần, cái đó sẽ liên quan đến vị trí không gian biểu hiện của cảnh vật. Những người mới học thường coi nhẹ vấn đề lấy cảnh. Ví như học sinh khi đến chỗ vẽ không chọn cảnh mà đã vội vẽ ngay; lại có học sinh nghĩ rằng việc chọn cảnh chẳng khác nào cưỡi ngựa xem hoa, thấy lãng phí thời gian - đấy là những quan niệm sai lầm.

Cảnh vật trong tự nhiên, không phải chỗ nào cũng vẽ được; cần phải quan sát kỹ, cảm thụ, tìm tòi, đồng thời phát hiện những cảnh vật trong tự nhiên để có thể khơi dậy nhiều nội dung thẩm mỹ vui tươi, gây hưng phấn.

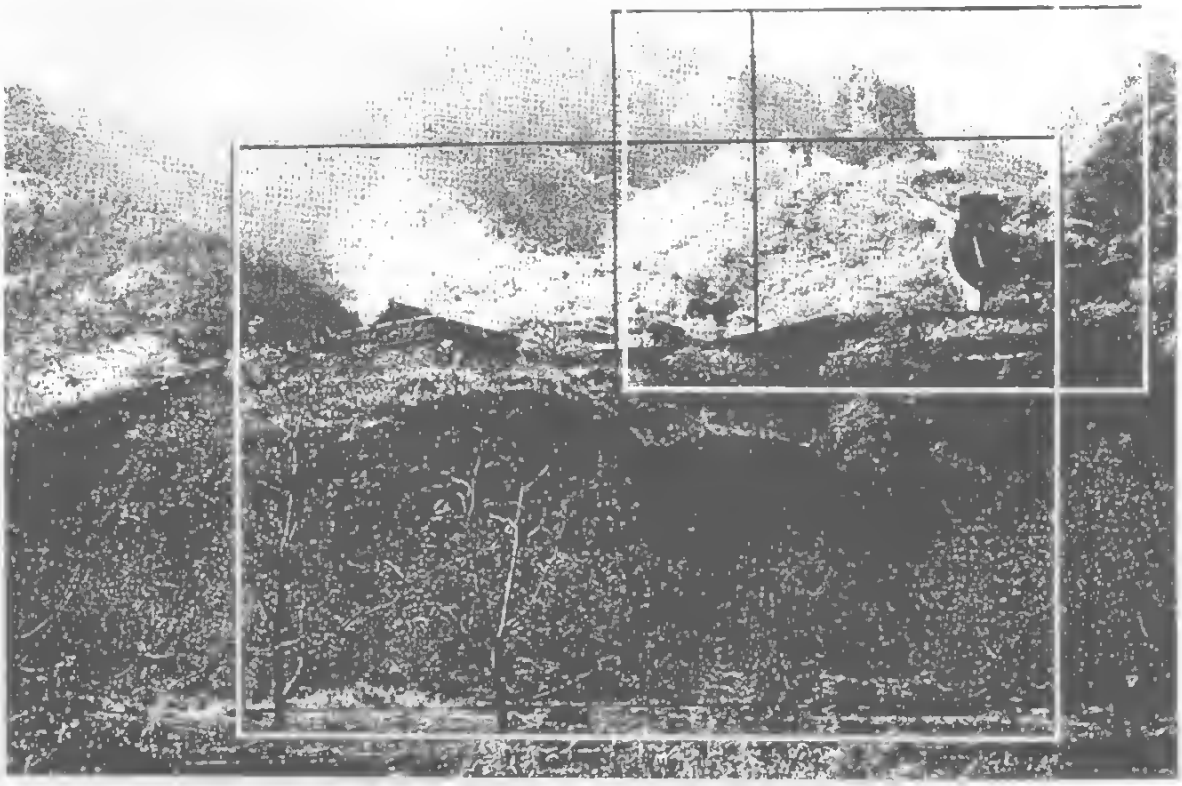

Hình 6 Lấy cảnh và cấu trúc bản vẽ.

Cấu trúc hay còn gọi là bố cục bản vẽ là một quá trình tổ chức các đối tượng quan sát được, thống nhất các bộ phận tạo thành một tổng thể. Cấu trúc bản vẽ cũng là một quá trình tư đuy - từ những cảnh vật phức tạp trong tự nhiên tìm ra một trật tự, một tiết tấu... Ký họa không phải là vẽ tất cả mà phải chọn lọc, có chỗ phải nhấn mạnh, có chỗ lại giảm nhẹ - từ đó mà được tổng thể. Xem một bức tranh có rung động lòng người hay không đều quan hệ trực tiếp đến cấu trúc và cũng là mấu chốt thành bại của bức tranh. Do đó phải nắm vững những hiểu biết và quy luật cơ bản của cấu trúc. (Hình 6).

Những điểm chính của cấu trúc:

1. Dựa vào nội dung lấy cảnh để đặt cấu trúc, nắm trọng điểm, nêu chủ đề. "Đo xa lấy cái thế, đo gần lấy cái chất". Đối với cảnh vật phải chắt lọc khái quát, *cục bộ phải phục tùng yêu cầu của tổng thể, không phân tán vụn vặt.*

2. Nắm bản chất:

Cách sắp đặt phụ thuộc yêu cầu của chủ đề. Ví dụ cùng một cái cây đo đặt ở vị trí cao thấp khác nhau trong bản vẽ mà gây cho người xem những cảm giác khác nhau.

3. Nắm bắt tổng thể, biến đổi linh hoạt, phản ứng nhanh - dựa vào nội dung hoặc nhu cầu biểu hiện để chọn cách thể hiện, loại giấy (Vẽ đứng hoặc vẽ ngang).

4. Qui luật cấu trúc bản vẽ.

Dựa theo những quy luật cấu trúc bản vẽ qui định ra:

- Kiểu đối xứng (Hình 7a)
- Kiểu cân bằng (Hình 7b)
- Kiểu nằm ngang (Hình 7c)
- Kiểu tam giác (Hình 7d)
- Kiểu hình chữ S (Hình 7e)

Hình 7a. Kiểu đối xứng

Hình 7b. Kiểu cân bằng

Hình 7c. Kiểu nằm ngang

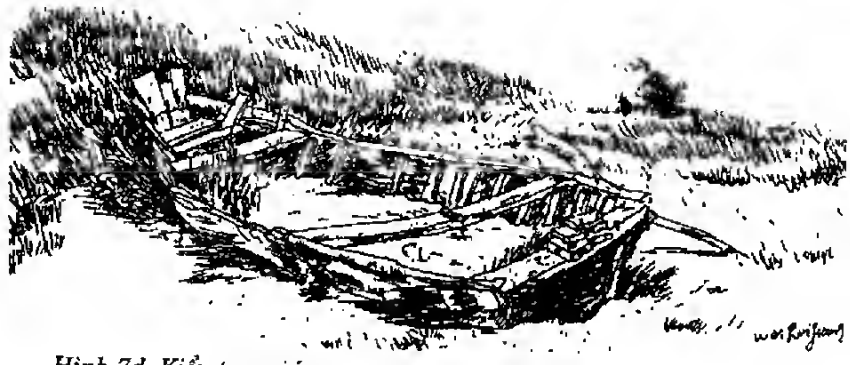

Hình 7d. Kiểu tam giác

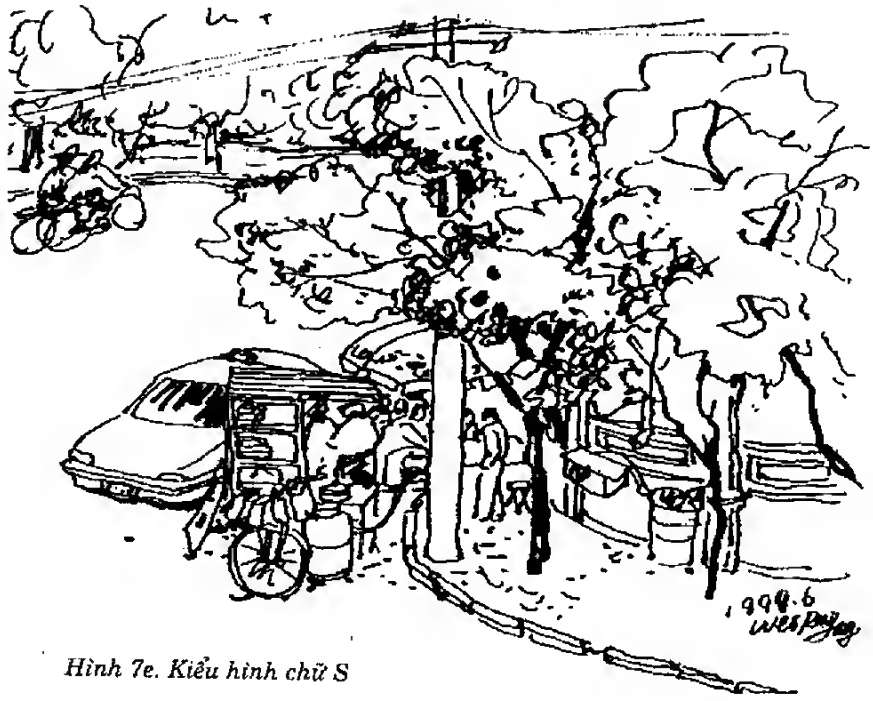

Hình 7e. Kiểu hình chữ S

3.HIỂU BIẾT VỀ KHÔNG GIAN

Trong ký họa cần chú ý đến đặc điểm kết cấu của cảnh vật đồng thời còn phải nắm vững quy luật cơ bản của xa gần - ở gần thì to, ở xa thì nhỏ - là cách nhìn khái quát đối với không gian ba chiều.

Đường tầm mắt: Khi đứng trước mặt biển rộng thì đường chân trời tức là đường ngang tầm mắt, nằm ngang giữa mặt biển và chân trời. Khi đứng trên gác cao nhìn thì đường chân trời cũng theo tầm mắt mà cao lên do đó các đường dưới mặt đất, càng dốc ngược lên phía chân trời.

Ngược lại nếu bạn ngồi thấp xuống thì đường chân trời cũng tụt xuống theo, những đường ở dưới mặt đất vẫn tụ về hướng chân trời nên khi nhìn những đường đó ta có cảm giác nó bị rút ngắn đi. Trái lại những đường ở trên tầm mắt lại có cảm giác dốc ngược xuống chân trời hơn. (Hình 8a, 8b, 8c)

Hình 8a

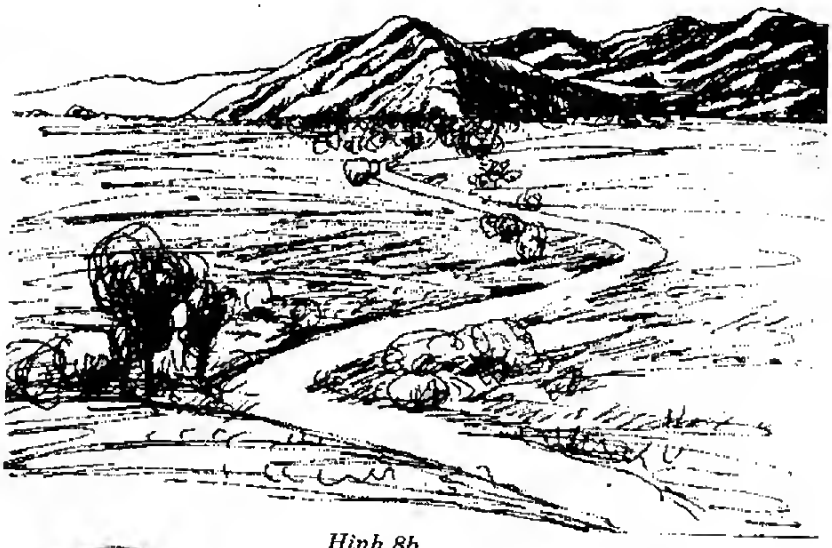

Hình 8b

Hình 8c

Điểm nhìn chính diện:

Đường chân trời là đường song song với đường ngang tạo bởi mặt bức vẽ và mặt đất và cao bằng tầm mắt của người quan sát. Những đường song song vuông góc với đường chân trời trên bản vẽ luôn tụ về một điểm, điểm đó nằm trên đường chân trời. Những đường thẳng song song với đường chân trời vẫn luôn giữ được quan hệ song song (trên bản vẽ) và chỉ thay đổi độ dài, ngắn khi ở vị trí xa hoặc gần khác nhau... (Hình 9a, 9b) Những đường song song và điểm tụ.

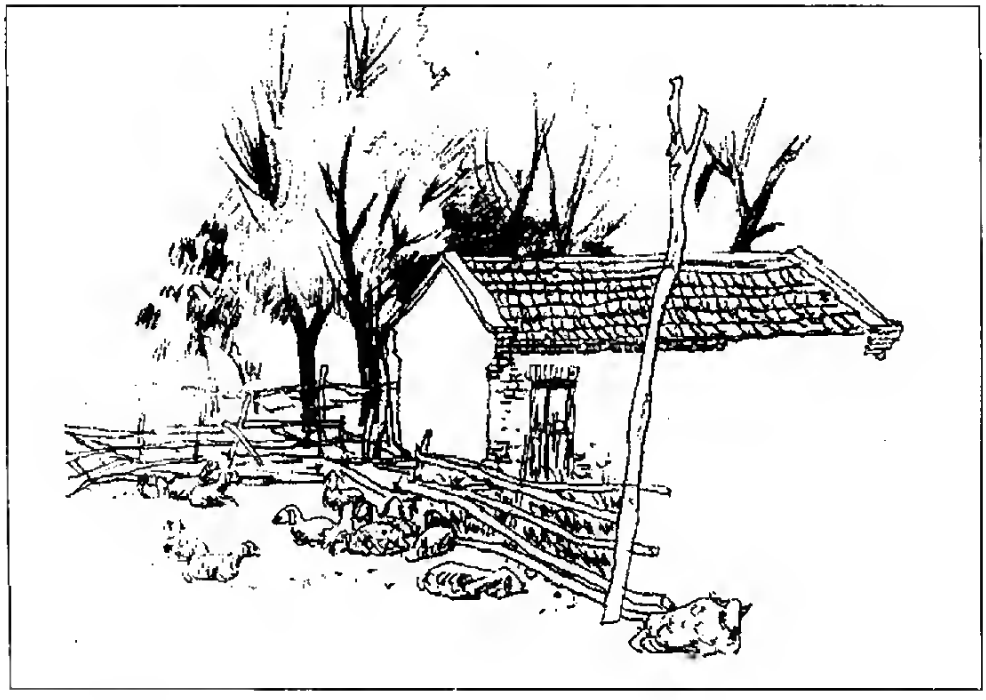

Hình 9a

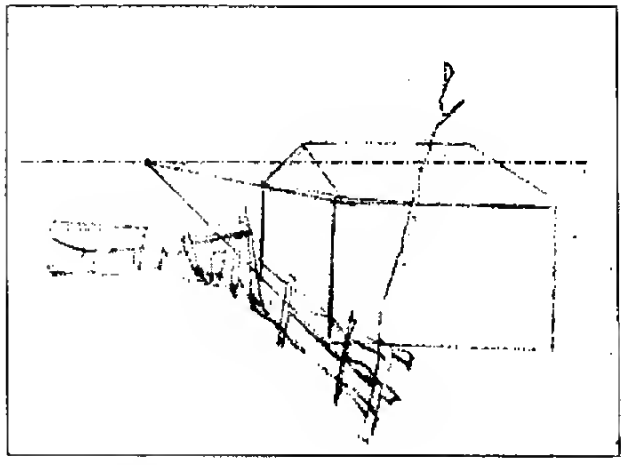

Hình 9b

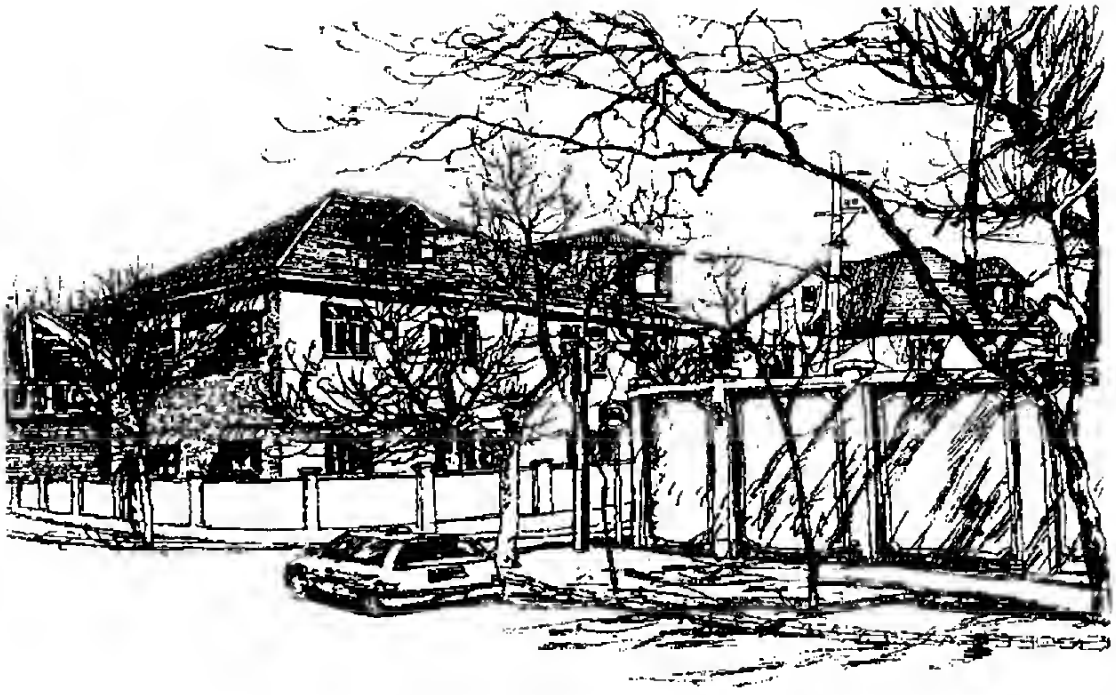

Hình 10a

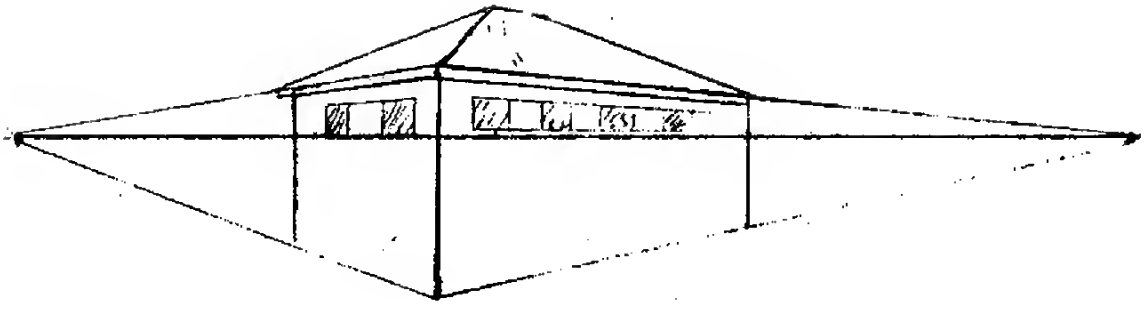

Hình 10b

Điểm nhìn góc:

Những đường song song không vuông góc với đường chân trời thì tụ về điểm tụ riêng trên đường chân trời. Những đường song song theo hướng khác nhau sẽ tụ về những điểm tụ khác nhau. (Hình 10a, 10b) điểm nhìn góc.

Điểm nhìn phân tán:

Tranh Trung Quốc thường dùng nhìn điểm phân tán để vẽ cảnh sơn thuỷ, tầm mắt nhìn ra vô tận sẽ thấy rõ nhiều tầng lớp.

(Hình 11) Điểm nhìn phân tán.

Hình 11a

Hình 11b

CHƯƠNG 5
GIỚI THIỆU CÁCH VẼ

1. CÂY VÀ RỪNG CÂY

Rừng ở đâu cũng có, rừng rất đẹp, thể hiện cuộc sống và vĩnh hằng, rừng có liên quan mật thiết đến sự tồn tại của nhân loại. Rất nhiều họa sĩ dành cả cuộc đời chỉ chuyên vẽ rừng và các họa sĩ ngày xưa cũng đã tổng kết ra nhiều phương pháp vẽ cây rất hiệu quả, thật đáng để chúng ta học tập.

Trong bài vẽ phong cảnh, vẽ cây là một nội dung vô vùng quan trọng. Vẽ cây trước hết phải tìm hiểu thể loại cây; đặc điểm và quy luật sinh trưởng, nắm vững đầy đủ những điểm này mới có thể biểu thị chính xác đặc điểm của cây.

- Đặc điểm cơ bản và hình thành kết cấu của cây.

Dựa theo một số quy luật thì cây có năm bộ phận: Rễ, thân, cành, lá, vỏ.

Thân cây có loại mọc thẳng, song song, rậm rạp v.v..

Cành cây có loại mọc lên, đâm xuống, nằm ngang, rủ, cũng có loại xen kẽ v.v..

Cây có loại dạng tán, loại hình cầu, bầu dục, dạng bán nguyệt v.v..

Lá cây có loại lá nhọn, lá to, lá nhỏ v.v..

(Hình 12a, 12b) Đặc điểm cơ bản của thân cây, và lá cây.

(Hình 13) Đặc điểm cơ bản của cây.

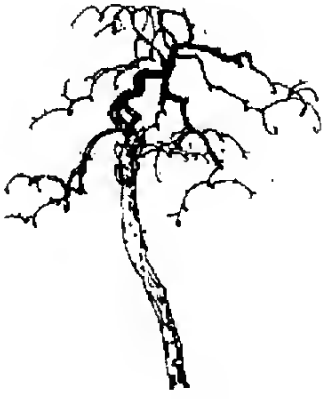

(Hình 12a) Đặc điểm cơ bản của thân cây, và lá cây.

(Hình 12a) Đặc điểm cơ bản của thân cây, và lá cây.

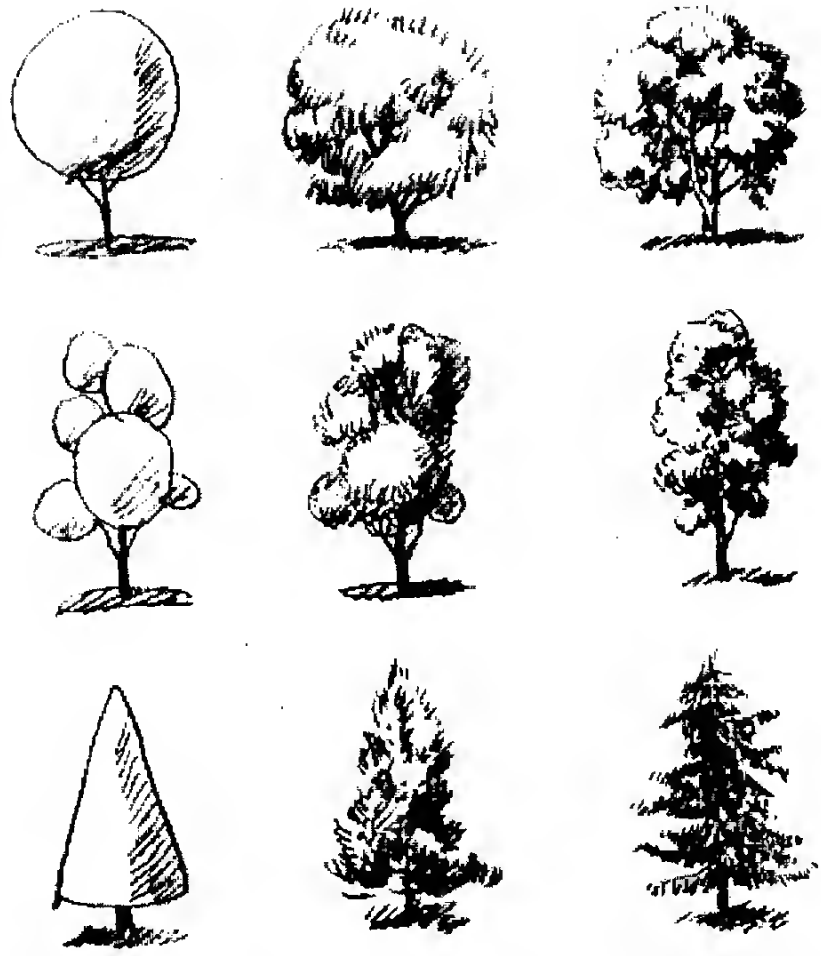

(Hình 13a) Đặc điểm cơ bản của cây.

(Hình 13b) Đặc điểm cơ bản của thân cây, và lá cây.

Cách vẽ cây

Vẽ theo thứ tự: Cành ít thì vẽ lá trước; cành nhiều lá ít thì vẽ cành trước. Khi vẽ cây phải chú ý quan sát sự thay đổi to nhỏ của thân cây, chú ý sự xen kẽ của cành, hình dạng tư thế của cây. Những người mới học thường vẽ cây to hơn thực tế, nên chú ý đến hiệu quả tổng thể chứ không câu nệ những yếu tố vụn vặt.

Các cụ xưa nói "Hình ảnh đẹp nhất là vừa hát vừa vẽ."

Tập vẽ cây trước hết phải vẽ từng cây riêng lẻ để tìm hiểu sự thay đổi biến hoá của từng loại cây. Vẽ lá phải nhìn tổng thể, không vẽ chi tiết nhỏ, vụn vặt. Có lúc chỉ cần vẽ một hai cái lá là được, hoặc thể hiện lúc sáng lúc tối, làm tăng thêm uy thế của cây.

Hình 14a

Các bước vẽ cây:

- Quan sát: Phải quan sát các góc độ khác nhau để chọn ra một góc độ đẹp nhất.

- Bố cục: Sắp xếp hợp lý trên bức vẽ.

- Vẽ: Nắm chắc các đặc điểm chính của cây.

(Hình 14a, 14b, 14c: Cây)

Hình 14b

Hình 14c

Cách vẽ rừng

Vẽ được một cây là cơ sở để vẽ được rừng.

Từ chỗ tập vẽ một cây đến việc vẽ được nhiều cây rồi nâng lên bố cục một bức tranh. Rừng có cùng một loại cây hoặc nhiều loại cây khác nhau, khi vẽ phải qua quan sát để nắm được đặc điểm của từng loại cây khác nhau, đồng thời giải quyết tốt mối quan hệ mau, thưa và thứ tự xa gần giữa các loại cây. Chú ý tương quan của cây trước và cây sau, sự đan xen giữa các loại cây phải sinh động, tự nhiên mà nên.

Hình 15

Hình 16

2. NÚI ĐÁ

Vẽ núi trước hết phải xem hình thái núi, thế núi, đỉnh núi, nhấp nhô, vòng vèo, có cao, có thấp; có cây cối xanh tươi, có đá lởm chởm, có chỗ một cây có chỗ một lùm cây có chỗ dáng hùng vĩ, có chỗ nguy nga, có chỗ trùng trùng điệp điệp; có chỗ kéo dài vô tận, có chỗ nguy hiểm, thiên biến vạn hoá. Những điểm nói trên cần quan sát, thể nghiệm và phân tích.

Vẽ núi phải tìm cho ra mạch nguồn, phân tích cho được nguồn gốc, tầng lớp; nhìn núi, nhìn đỉnh, từ đỉnh nhìn sườn núi đến suối khe... (Hình 17a, 17b).

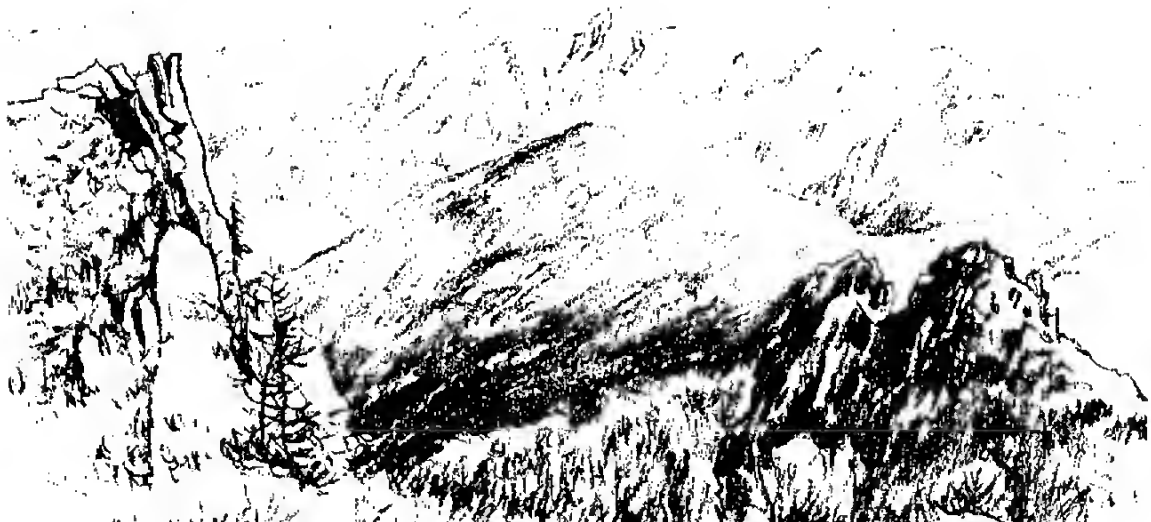

Hình 17a

Hình 17b

Vẽ đá, phương pháp của người xưa là: "Đá chia làm 3 mặt", phải xem sự khác nhau từ hình dạng đến kết cấu của đá. Ví như đá phong hoá, có loại tròn, có loại hình thoi, nhọn, bở. Vậy phải thể hiện sự khác nhau của cảm xúc trong nét bút. Ngoài ra đá thay đổi theo khí hậu; thời tiết bốn mùa, những cái đó phải thể hiện tỉ mỷ trong bức tranh (Hình 18).

Hình 18a

Hình 18b

Hình 18c

3 . CÁC BƯỚC VẼ

Điều quan trọng nhất của ký họa là *nắm vững tổng thể*, phải sắp xếp cái gì vẽ trước, cái gì vẽ sau, đây là vấn đề mà những người mới học phải đặc biệt quan tâm. ký hoạ có thể vẽ từ giữa vẽ ra, bắt đầu vẽ từ trái sang, từ phía trước của cảnh vật hoặc từ trên vẽ xuống đều được v.v..

Bất kỳ một phương pháp nào cũng có những trường hợp ngoại lệ, không nên khái niệm hóa, phải dựa vào đặc điểm của cảnh vật hoặc tuỳ theo thói quen mà chọn cho mình phương pháp thích hợp. Nhưng với phương pháp nào thì người vẽ cũng phải xuất phát từ cái nhìn tổng thể, khảo sát toàn diện; phải có ý định sẵn trong đầu kết hợp với việc quan sát tỷ mỷ khi vẽ mới đạt kết quả.

(Hình 19a, 19b, 19c, 19d, 19e). Ký họa phong cảnh.

1. Sắp xếp cấu trúc bức tranh, phác núi và cây.

2. Chú ý đặc điểm của từng cây, nắm vững bản chất, diễn đạt một cách tự nhiên cảm nhận của mình.

3. Khi vẽ lùm cây, thảm cỏ phải chú ý đến độ thưa, dày của lá.

4. Dùng một nét, vẽ dãy núi ở phía xa kèm theo những nét chấm mờ để tạo sự sinh động cho bức tranh.

Hình 19a

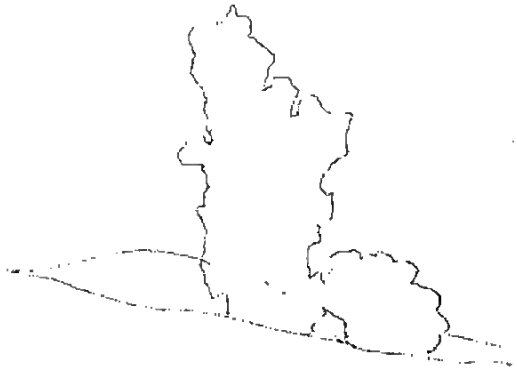

Hình 19b

Hình 19c

Phải giải quyết tốt mối quan hệ với cây, cỏ, diện tích cũng cần phải chú ý đến - đặc biệt là thảm cỏ. Mặt khác phải chú ý đến tỷ lệ giữa các cây để tạo nên một phong cảnh hài hoà, đẹp mắt.

Hình 19d

Hình 19e

Ký họa cảnh đường phố *(Hình 20)*

Vẽ người ở bên trái bút trước.

Vẽ nhà bán hàng và người đang đi lại.

Vẽ phần kiến trúc.

Phác họa phần kiến trúc, điều chỉnh mối quan hệ tỷ lệ giữa sáng - tối.

Hình 20

Hình 21

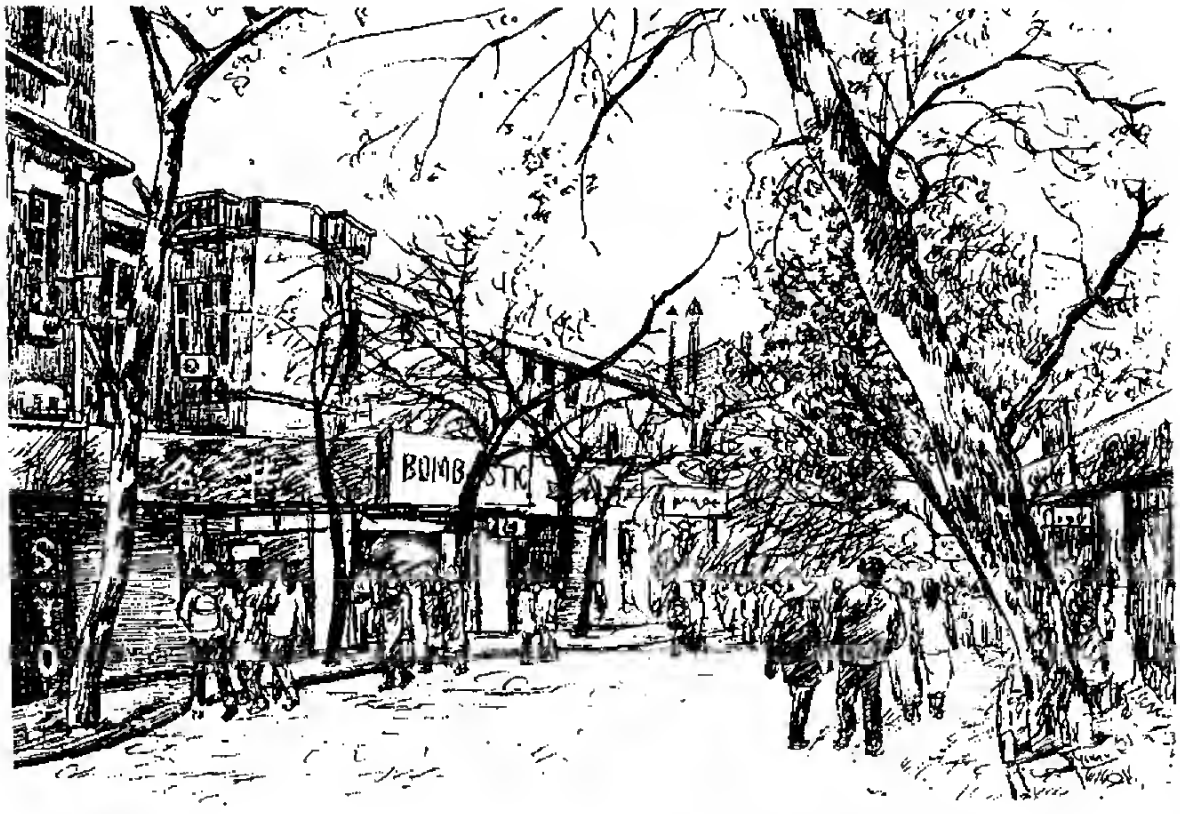

Hình 22

Hình 23

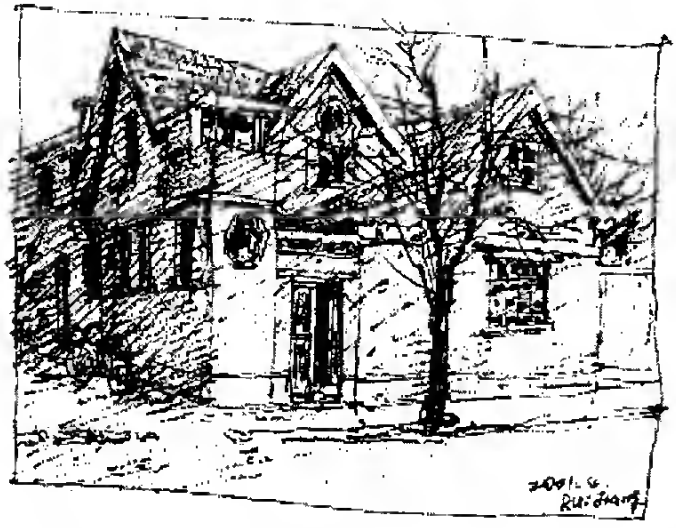

Hình 24

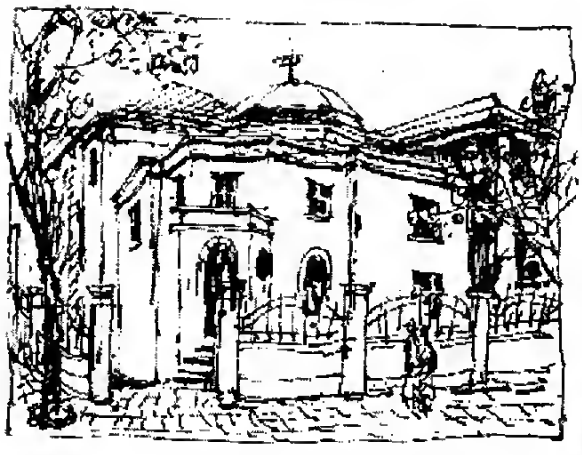

Hình 25

Hình 26

Bài tổng hợp

Chọn đối tượng ký họa cần phong phú, trong cuộc sống đâu đâu cũng có thể là đối tượng để tập vẽ. Cũng có thể luyện vẽ theo trí nhớ để nâng cao khả năng, có thể dùng bút máy hoặc màu nước vẽ kết hợp cũng là một hình thức luyện tập tốt.

Hình 27a

Hình 27b

Hình 27c

Hình 27d

CHƯƠNG 6

THƯỞNG THỨC TÁC PHẨM

Phong cảnh đẹp tức là thiên nhiên đẹp, Mác đã nói: "Xa rời tính tự nhiên của vật, xa rời vật liệu, hình thức bề ngoài của vật thể, cái đẹp của tự nhiên không tồn tại nữa".

Vẽ phong cảnh tức là dùng cảnh vật thiên nhiên làm đối tượng để vẽ, từ ý đến vật, tinh thần sẽ vút cao. *(Hình 28)*

Hình 28

Hình 29

Kiến trúc là tiêu chí của một thành phố, tự thân đã mang đầy đủ tính sáng tạo của cái đẹp, vẽ về kiến trúc phải chọn lọc, trong hai bức vẽ trên sử dụng những cách thể hiện khác nhau để biểu thị hoàn cảnh và kiến trúc khác nhau.*(Hình 29, hình 30)*

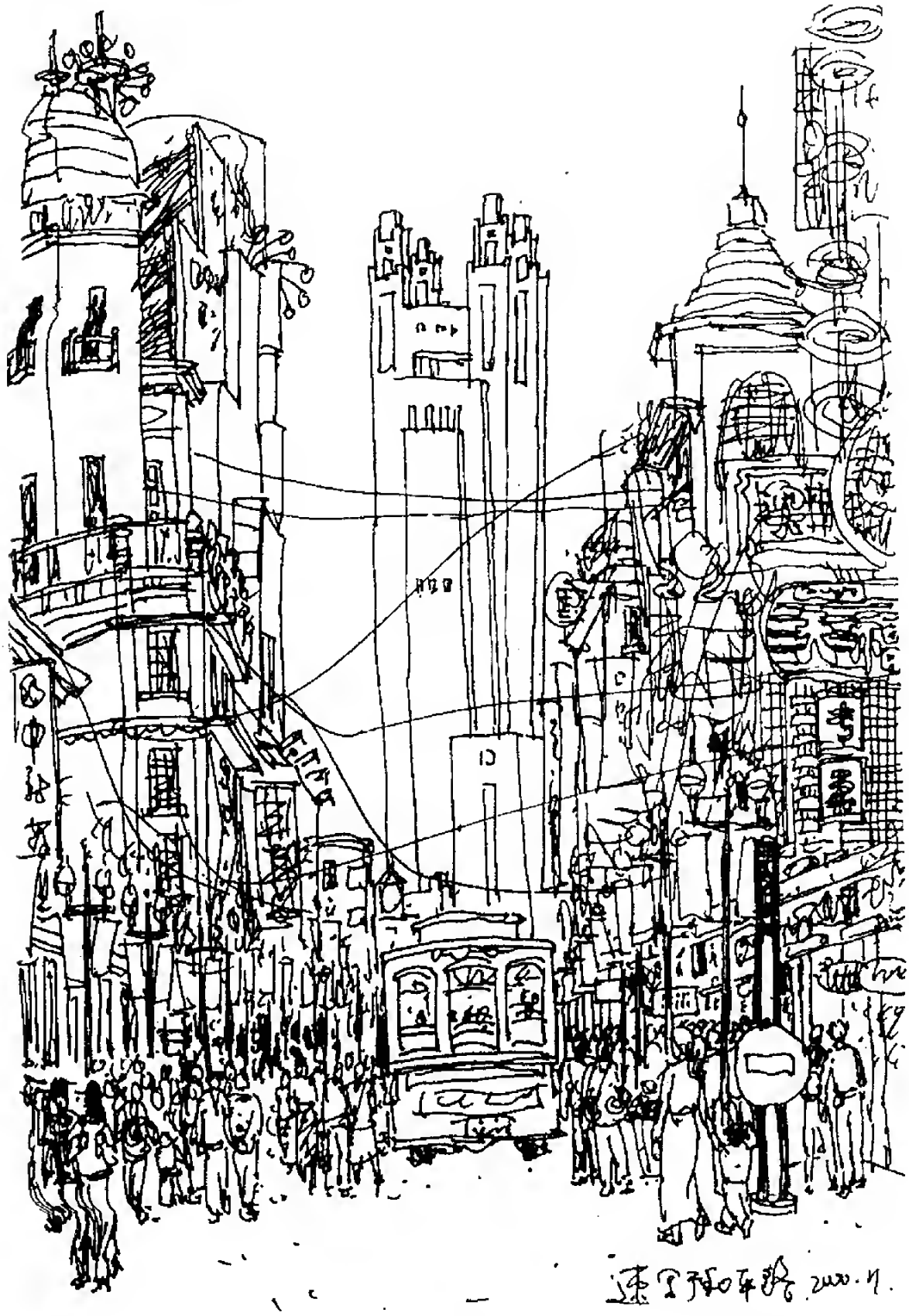

Hình 30

Cấu trúc bản vẽ lấy đám cây ở giữa làm trung tâm cảm hứng, nét vẽ sinh động - rừng cây, vách đá, đám cỏ, thể hiện rõ cái đẹp của thiên nhiên (*Hình 31)*

Hình 31

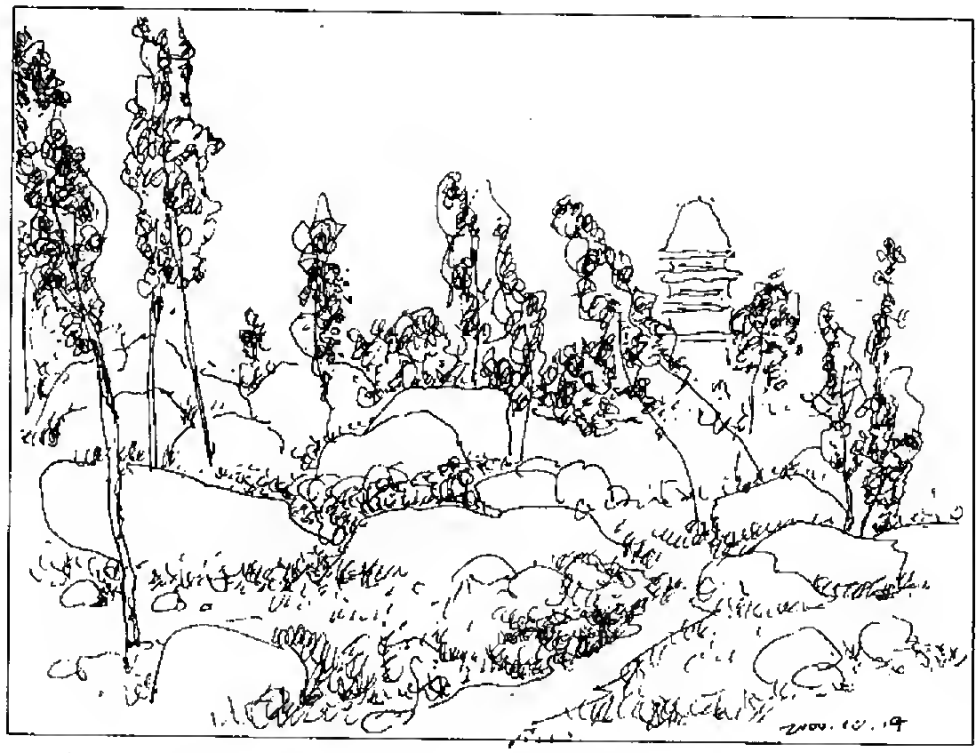

Hình 32a

Hình 32b

Quan sát nắm vững bản chất cảnh vật, bút pháp điêu luyện tạo nên những nét vẽ nhẹ nhàng, uyển chuyển; vẽ cây và đá thể hiện vẻ đẹp tự nhiên của rừng cây. (*Hình 32a, 32b, 32c, 32d, 32e)*

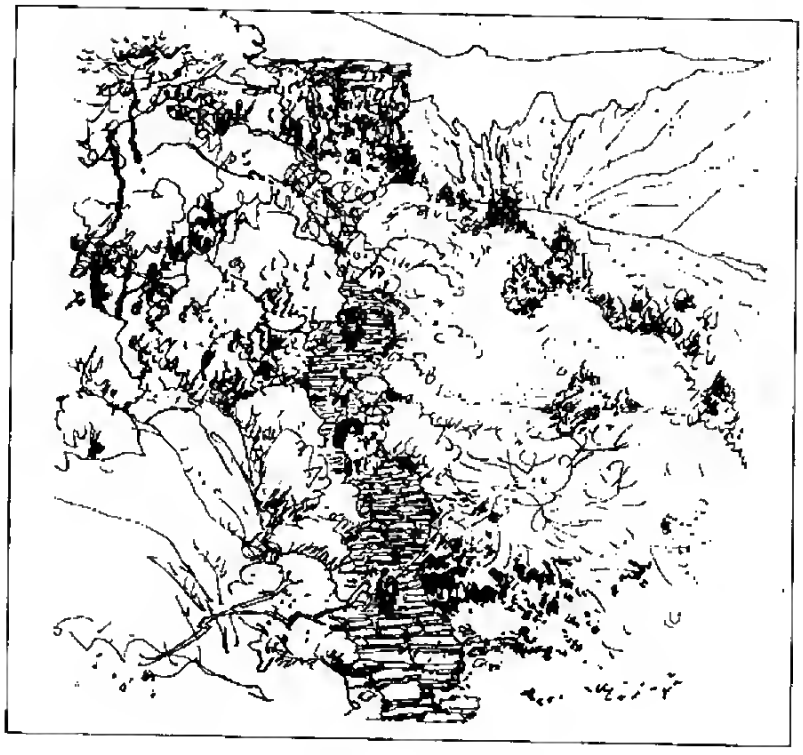

Hình 32c

Hình 32d

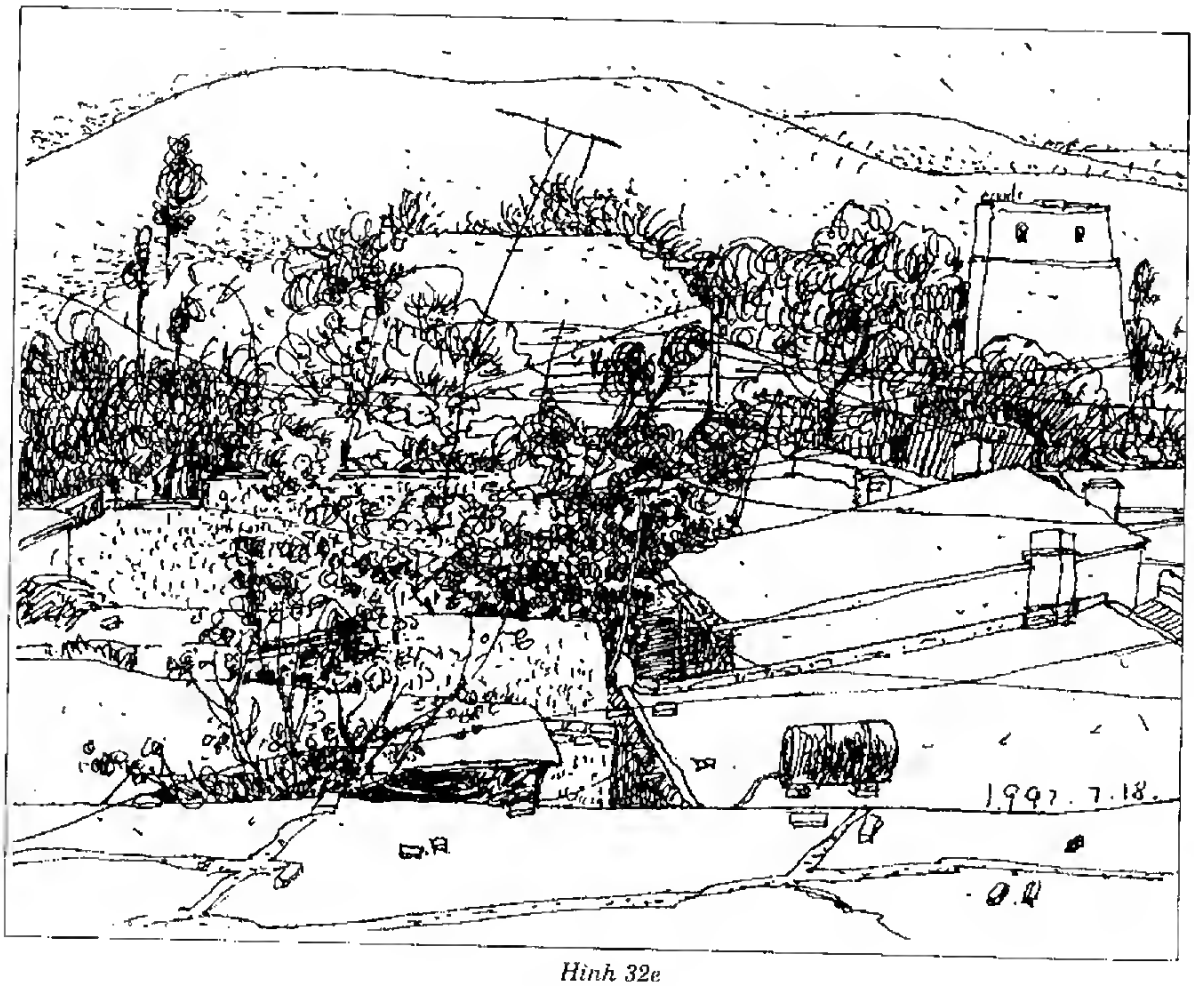

Hình 32e

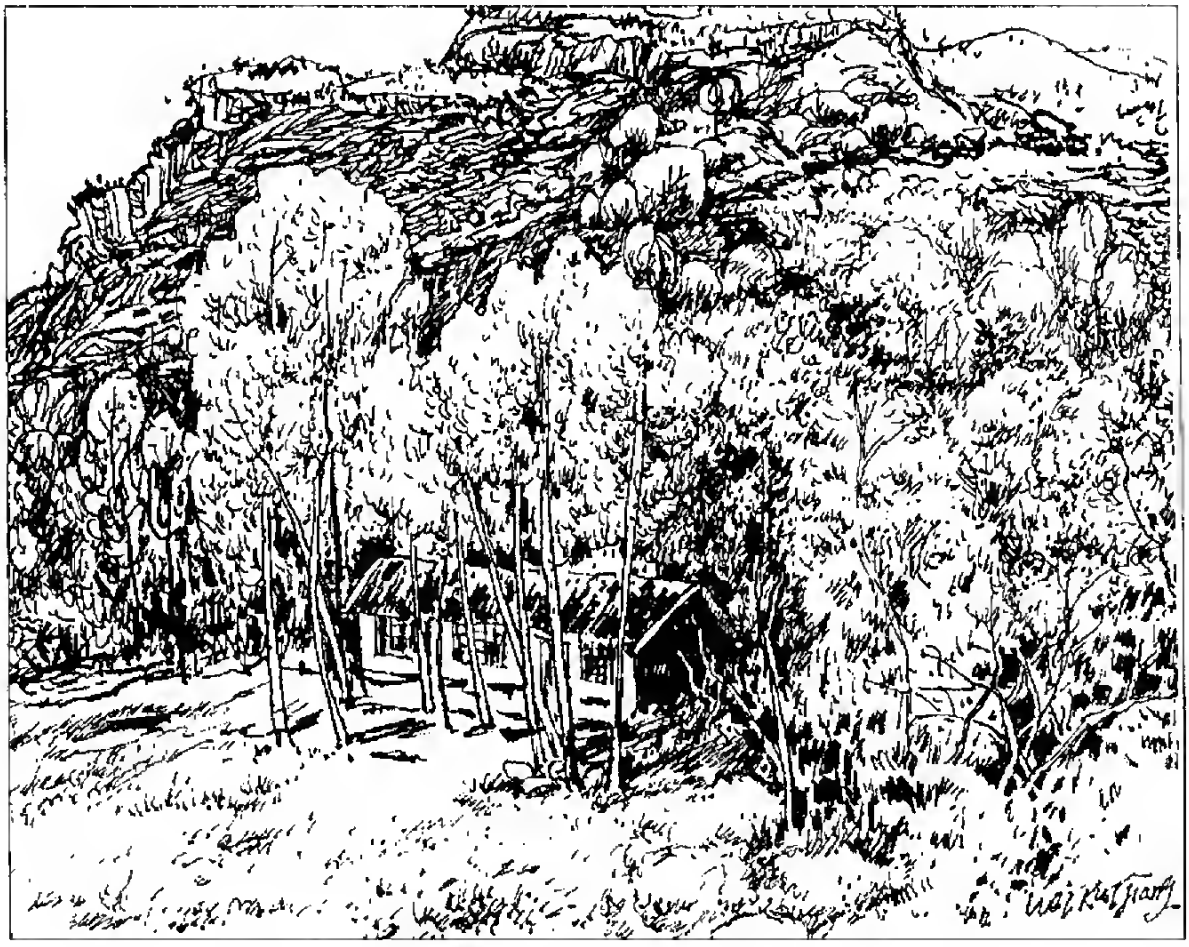

Hình 33a

Phương pháp tương phản là phương pháp cơ bản nhất trong hội họa, phương pháp này đa dạng có tương phản đậm nhạt, mau thưa, nét dài nét ngắn. Những bức vẽ trên đều áp dụng phương pháp này, nó tạo nên sự uyển chuyển đa dạng làm cho bức tranh thêm sinh động. *(hình 33a, hình 33b)*

Hình 33b

Hình 34a

Học ký họa là một cách tốt để nâng cao trình độ, nâng cao cảm nhận nghệ thuật và những tác phẩm ký họa cũng là biểu hiện ý chí, nguyện vọng của chúng ta về cuộc sống... Ký họa có hai cách: (nhanh và chậm)

Trong biểu hiện nghệ thuật chia ra đơn giản, phức tạp. Đơn giản cho ta thấy sự chất phác, ngay thẳng; Phức tạp thì tràn đầy hoa mỹ, tráng lệ (Hình 34a, 34b, 34c, 34d). Tranh minh hoạ hình 34a chủ yếu là những đường và chấm, biểu thị rừng bạch dương hùng vĩ, tráng lệ.

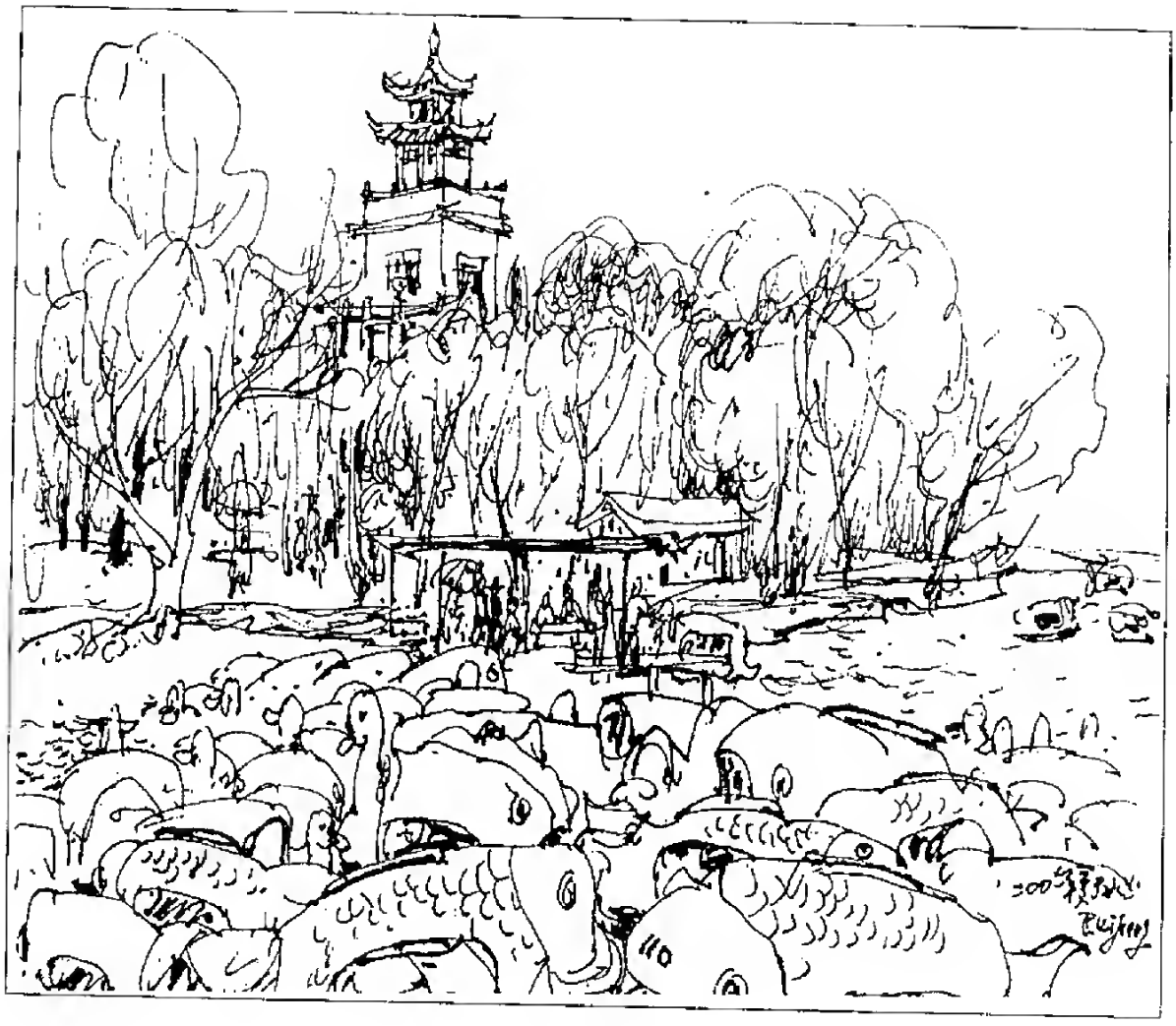

Hình 34b

Hình 34c

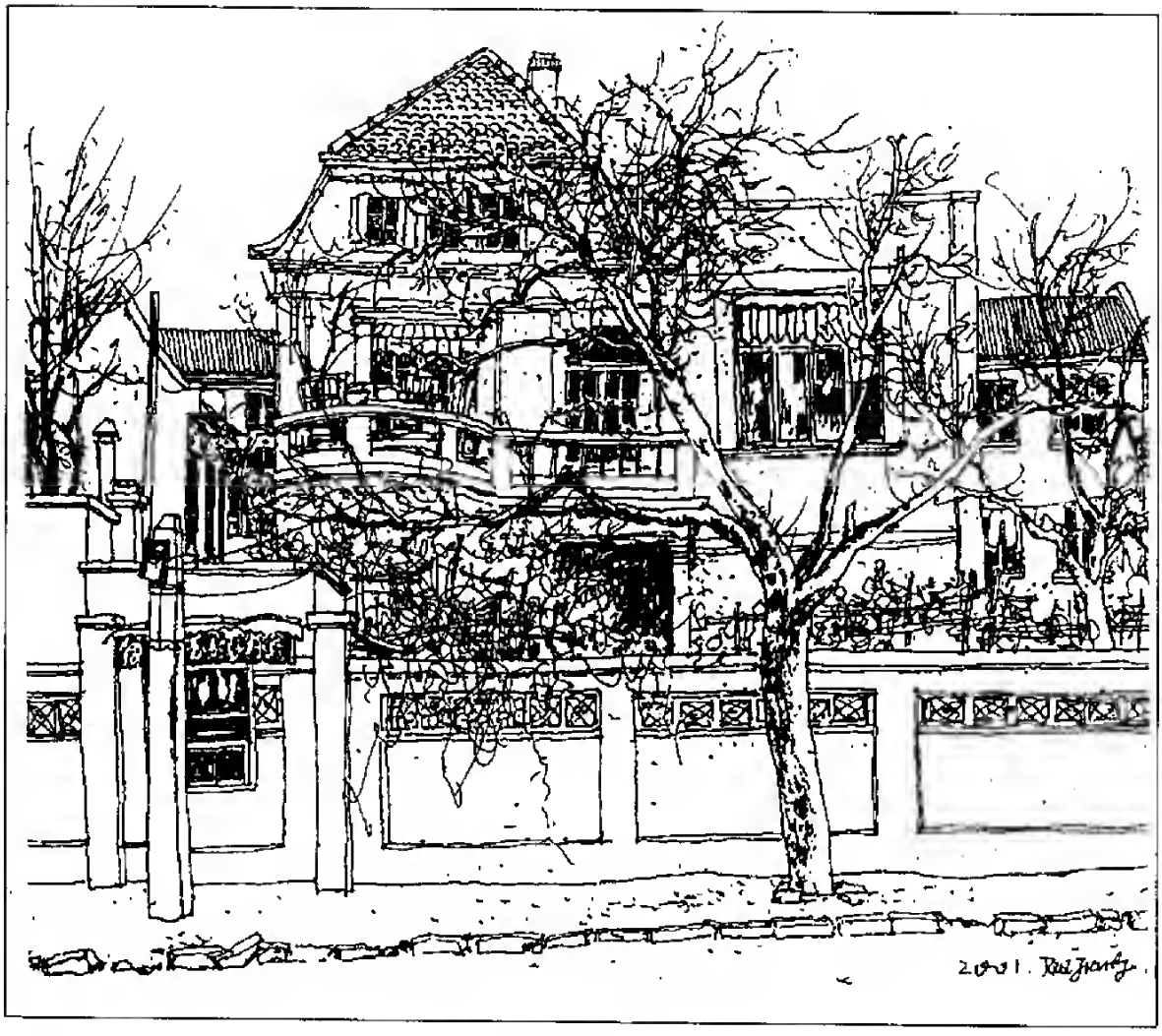

Hình 34d

Hình 35

Cảm hứng là một trạng thái tâm lý chỉ diễn ra trong chốc lát, yêu cầu chuẩn bị kỹ năng nắm bắt để có thể ghi lại được - nắm bắt được cảm xúc và bộc lộ cá tính nghệ thuật. Bức tranh trên đây tác giả bắt gặp một lần trên đường đi, từ trong cửa sổ nhìn ra thấy phong cảnh vội ghi ngay. *(Hình 35)*

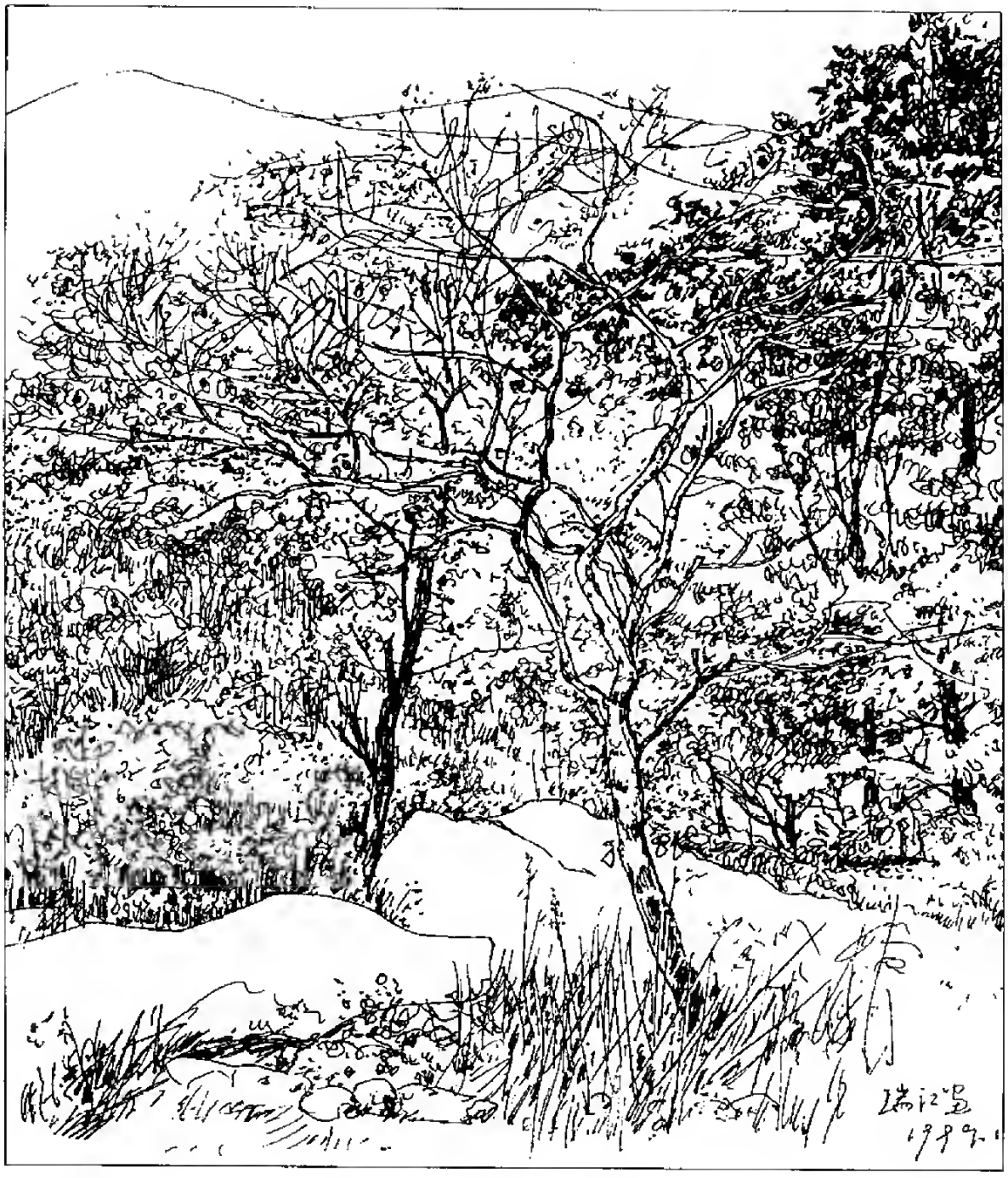

Hình 35a

Trong thiên nhiên, có những bụi cây nhìn bề ngoài thấy mọc theo nhiều hướng không theo trật tự, lộn xộn nhưng trong đó lại tàng ẩn những nét đẹp - khi tĩnh tâm quan sát ta sẽ thấy những nét sinh động và sẽ thấy trong những cành lá tưởng như lộn xộn đó có một trật tự. (Hình 35b, 35c)

Bức vẽ này, nêu lên mối quan hệ giữa một bụi cây, đám cỏ, có sự đan xen trước, sau; những hòn đá đơn sơ và xa xa là núi cao... (Hình 35a)

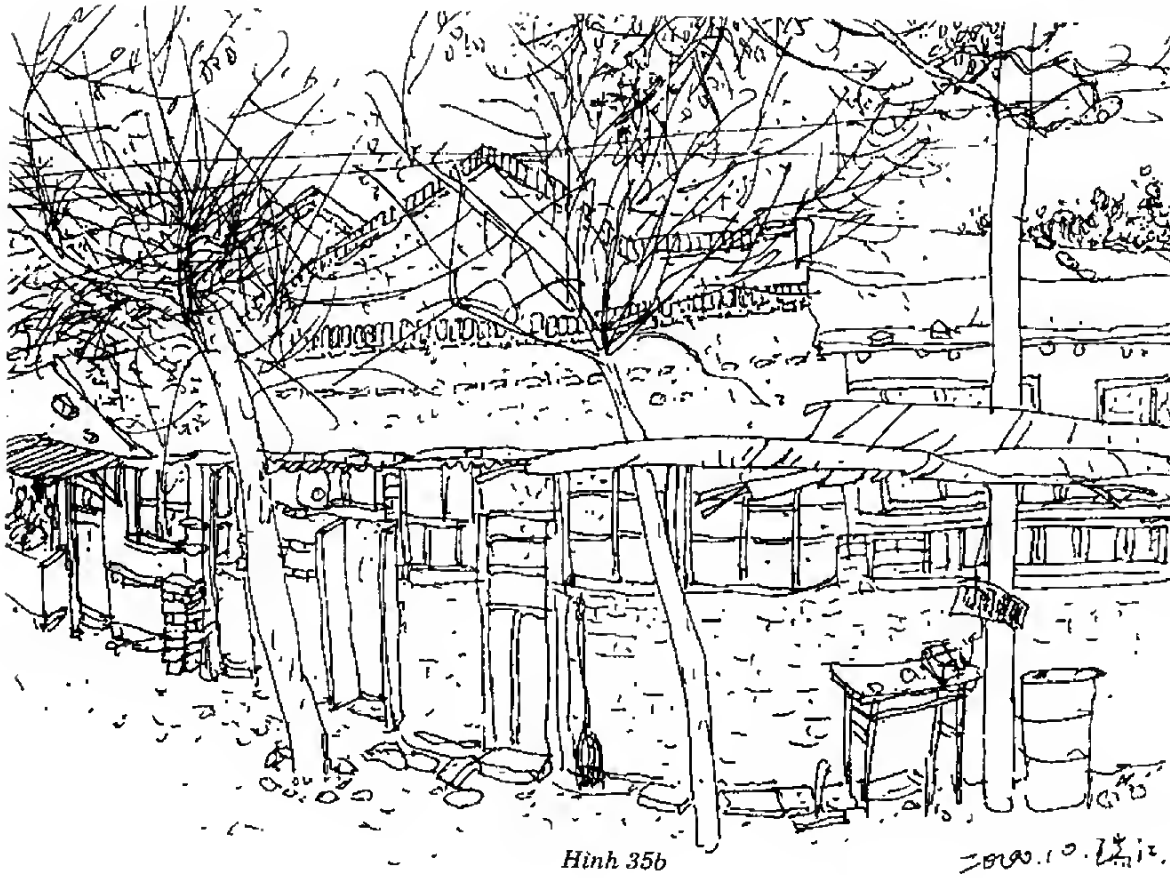

Hình 35b

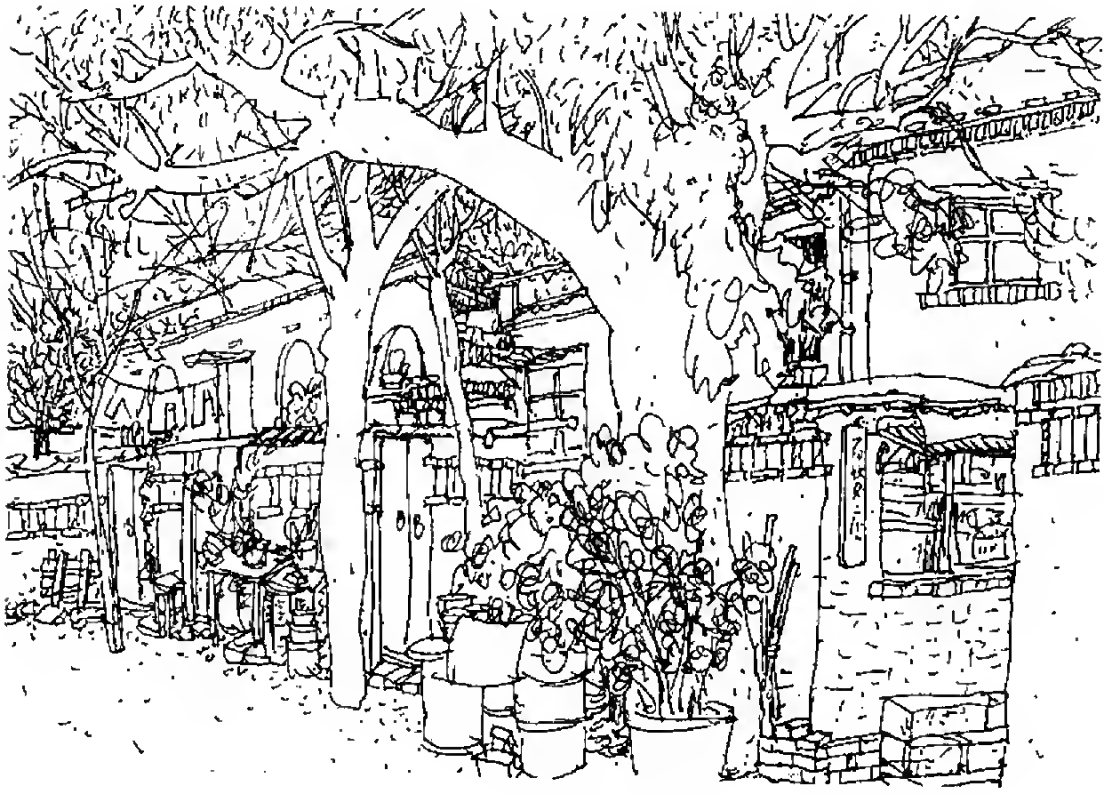

Hình 35c

Hình 36a

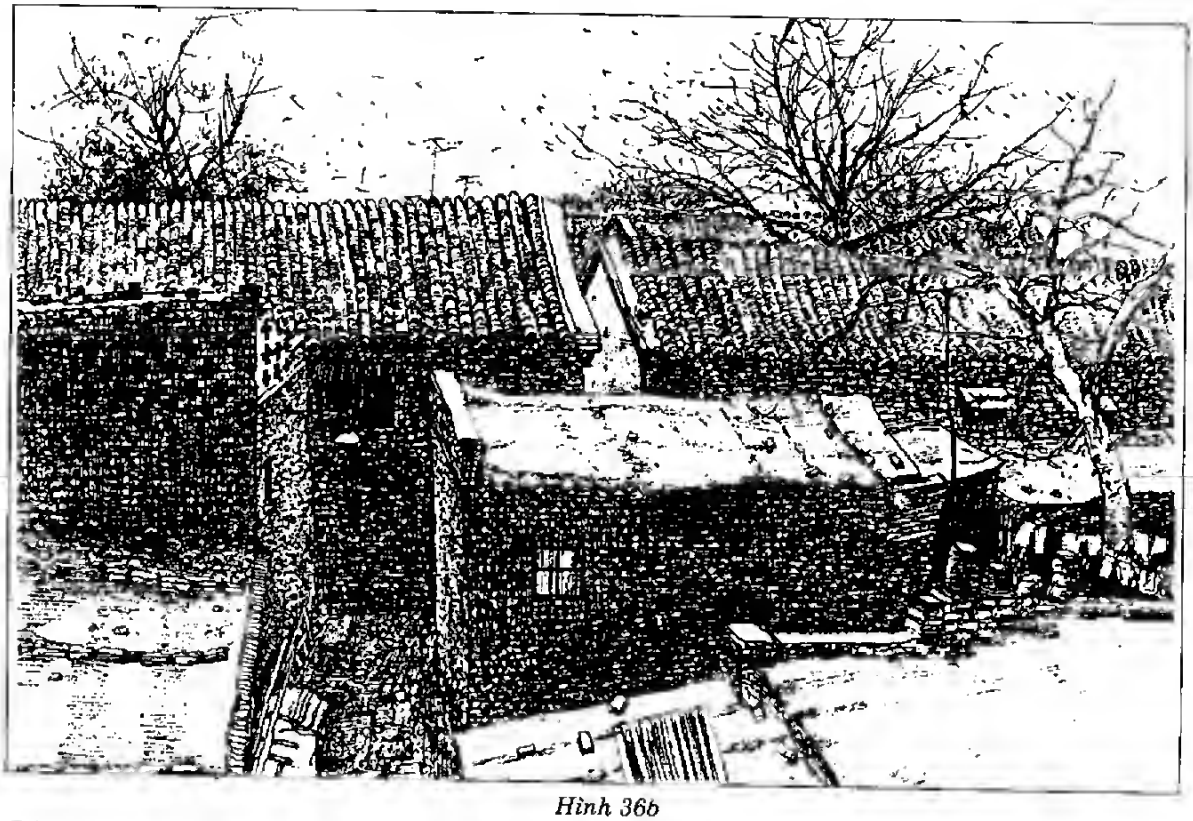

Hình 36b

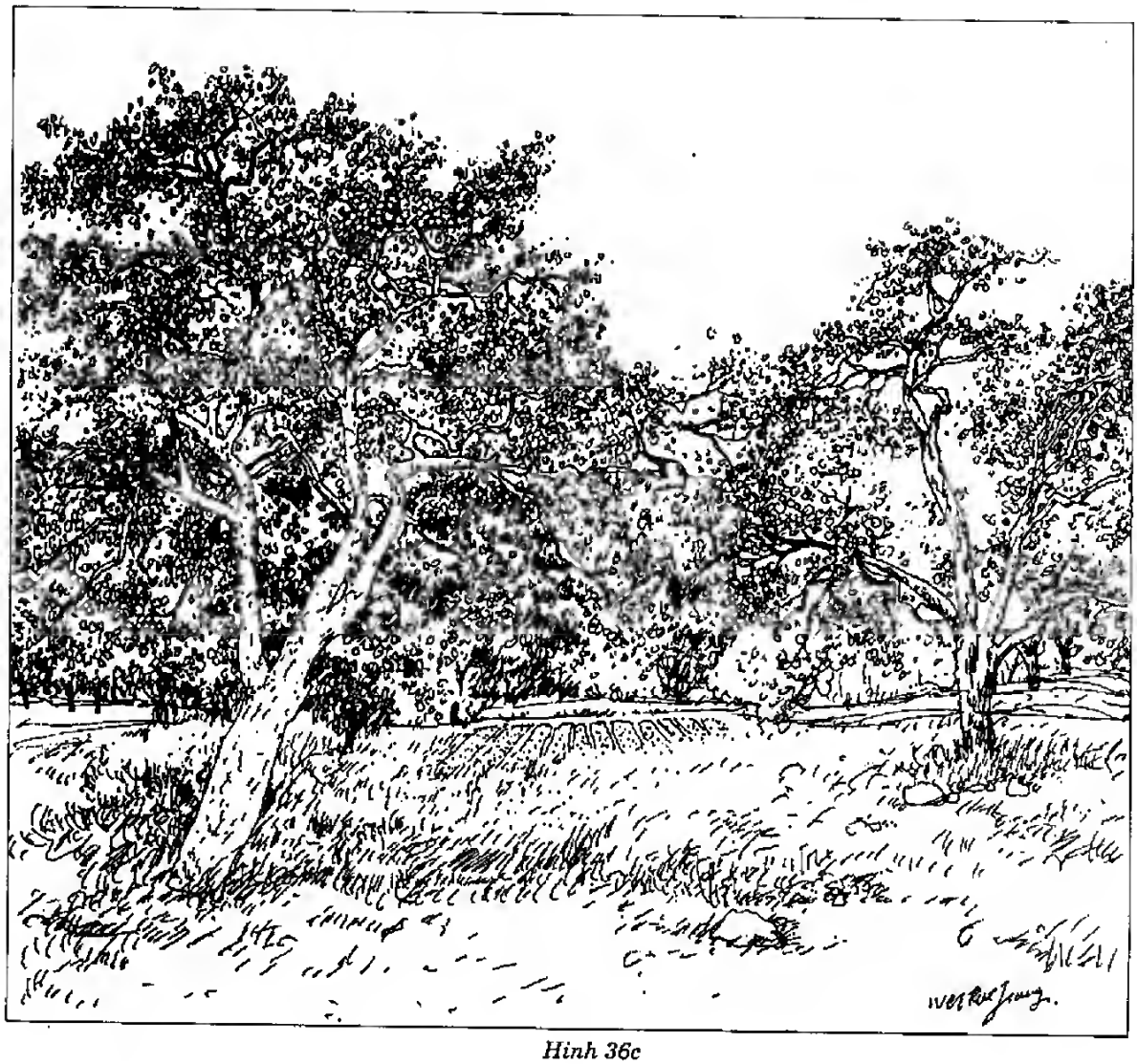

Hình 36c

Các họa sỹ thường đến miền núi chọn cảnh để vẽ bởi vì ở đó họ mới thấy được cảnh cũng như người - chất phác tự nhiên. Thiên nhiên tươi đẹp làm cho con người quên mệt nhọc, yêu đời... Ba bức vẽ trên thể hiện rõ quang cảnh tự nhiên của vùng rừng núi, cách bố cục dàn trải tạo ra đường tiếp giáp giữa trời và đất, thể hiện rõ quan hệ hài hoà của con người với thiên nhiên. (Hình 36a, 36b, 36c).

Hình 37a

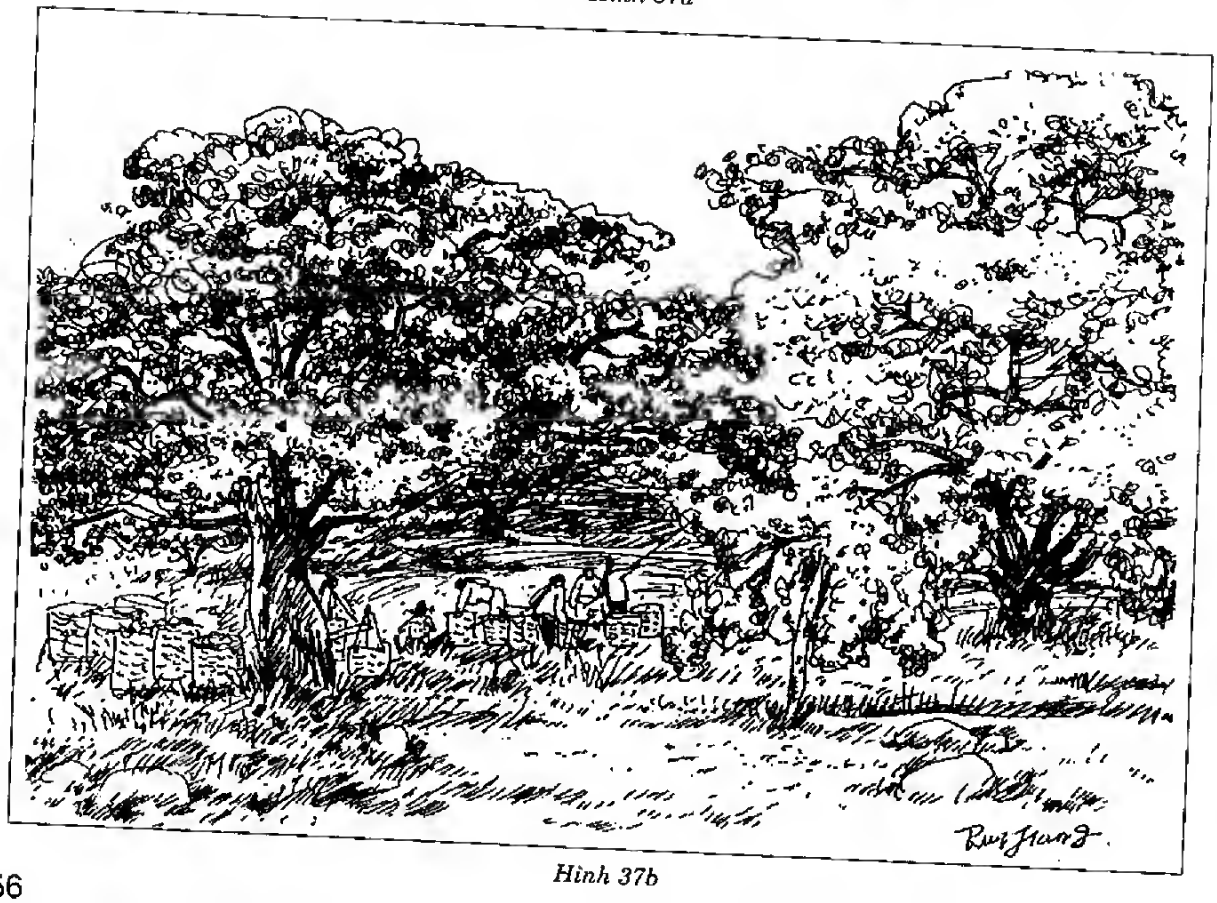

Hình 37b

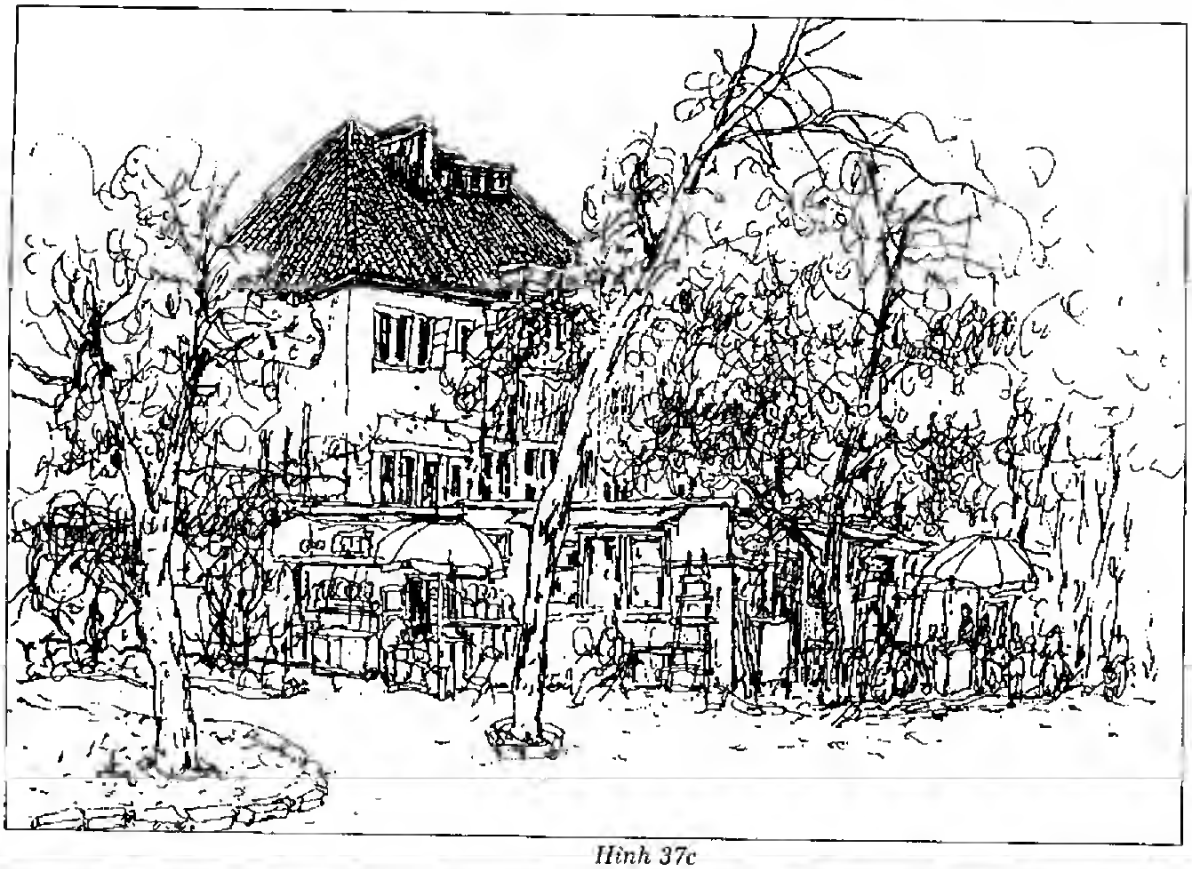

Hình 37c

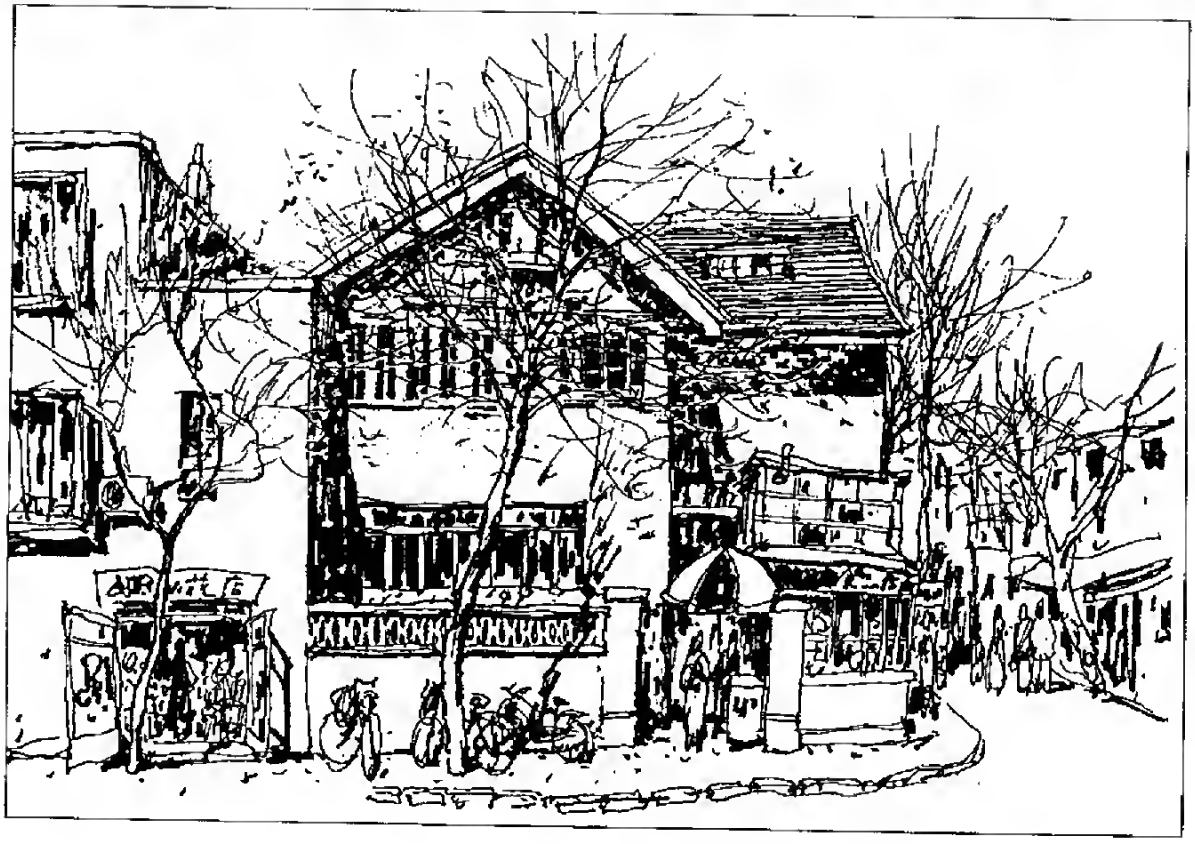

Hình 37d

Hình 37e

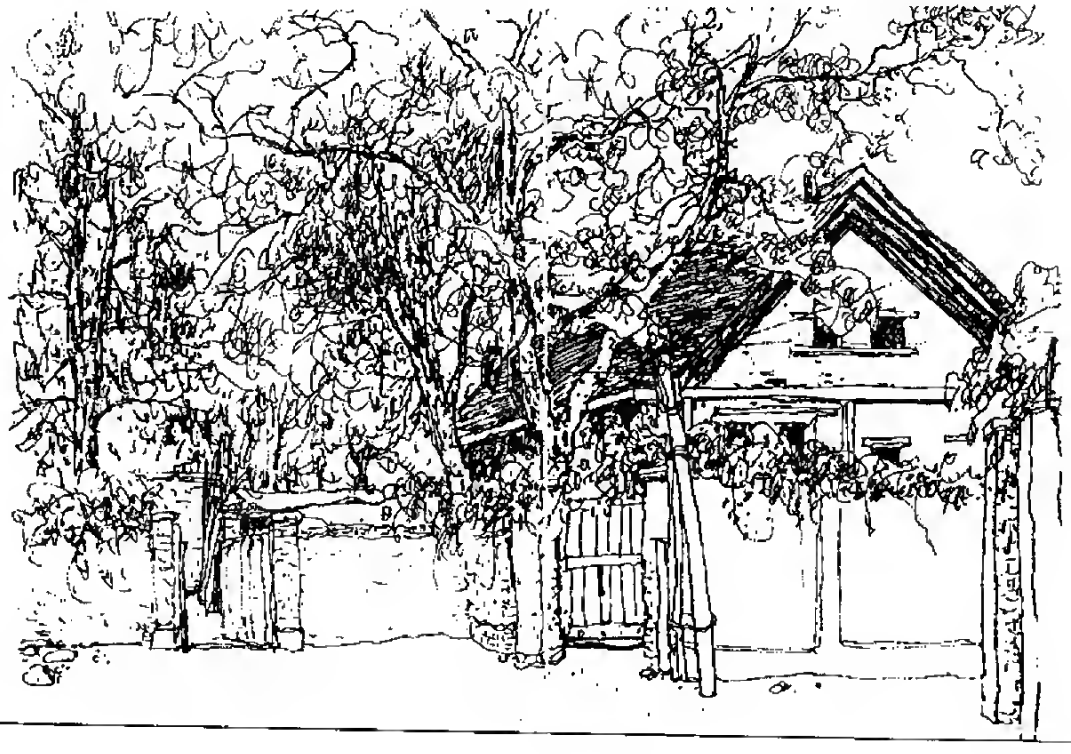

Hình 37g

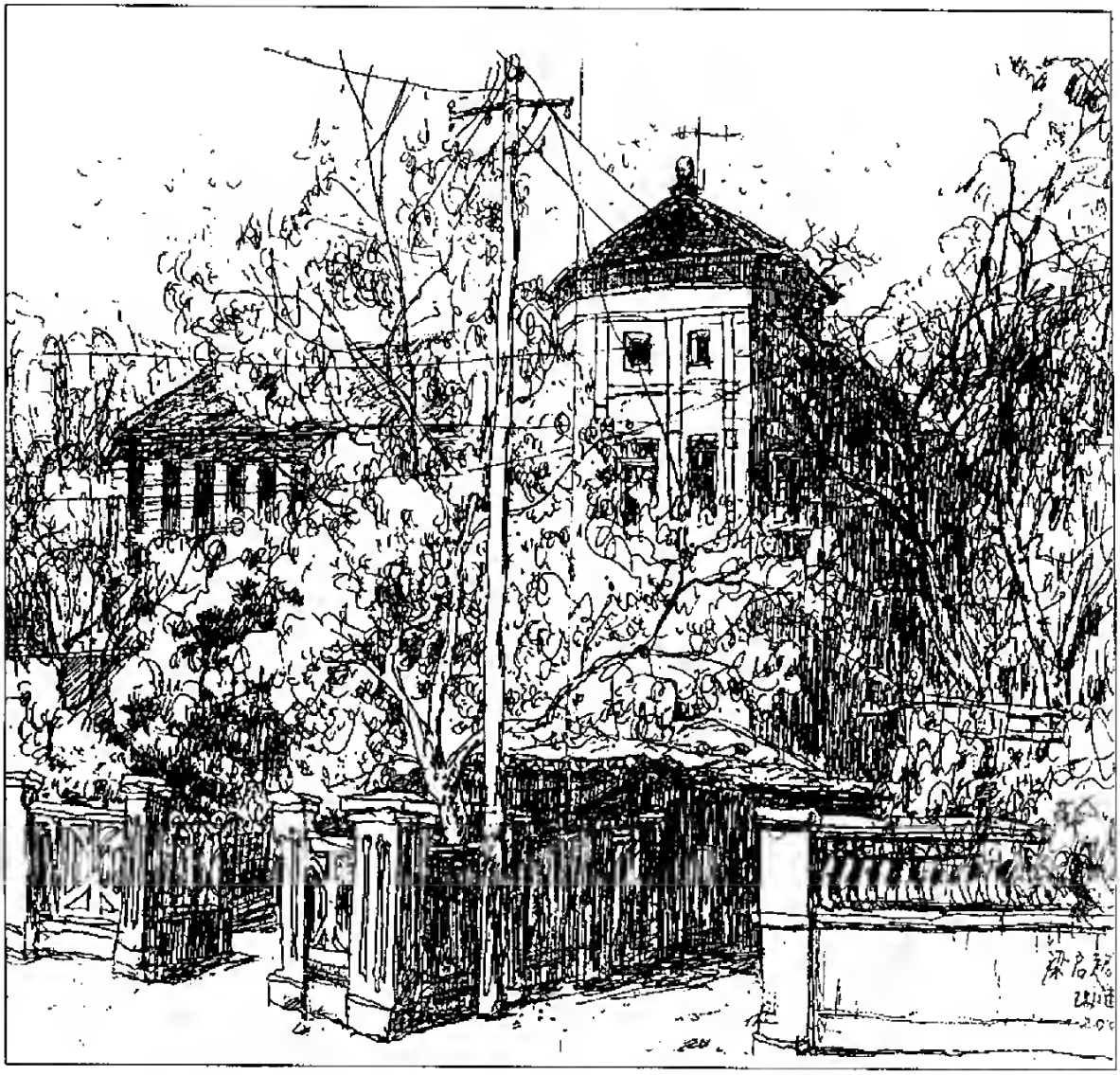

Hình 37h

Trong cuộc đời mỗi họa sỹ, việc ký họa là gắn bó không thể tách rời. Trong thực tiễn nghệ thuật, chúng ta phải không ngừng đào sâu suy nghĩ, không ngừng phát hiện, không ngừng sáng tạo, ra sức tu dưỡng nghệ thuật. Trong học tập thực hiện hữu pháp đến vô pháp, từ vô pháp đến biên giới cao nhất mà ta muốn.

Con đường thành công của các nhà nghệ thuật còn đầy gian khổ, dựa theo thực tiễn nghệ thuật, trường kỳ mới có thể từng bước thành thạo, sẽ có những bức vẽ độc đáo của riêng mình, cánh cửa nghệ thuật luôn rộng mở cho những người cần cù phấn đấu. (Hình 37a, 37b, 37c, 37d, 37e, 37g, 37h)

NHỮNG BỨC VẼ NỔI TIẾNG THẾ GIỚI

Rừng cây - Sirkin (Nga)

Rừng cây um tùm của Sirkin (Nga)

Cây thông - Sirkin (Nga)

Ao nước - Sirkin (Nga)

Sirkin là một họa sĩ người Nga nổi tiếng vẽ về phong cảnh và rừng. Những tác phẩm ký họa của ông cho chúng ta thấy việc tạo hình thành công mỹ mãn. Tranh thể hiện rõ sự hoành tráng, khắc họa sinh động, tinh tế hình tượng rừng và cây, đồng thời làm cho người xem thấy được trí tuệ qua nghệ thuật và giá trị tinh thần của thiên nhiên.

Đường nhỏ trong rừng - Sirkin (Nga)

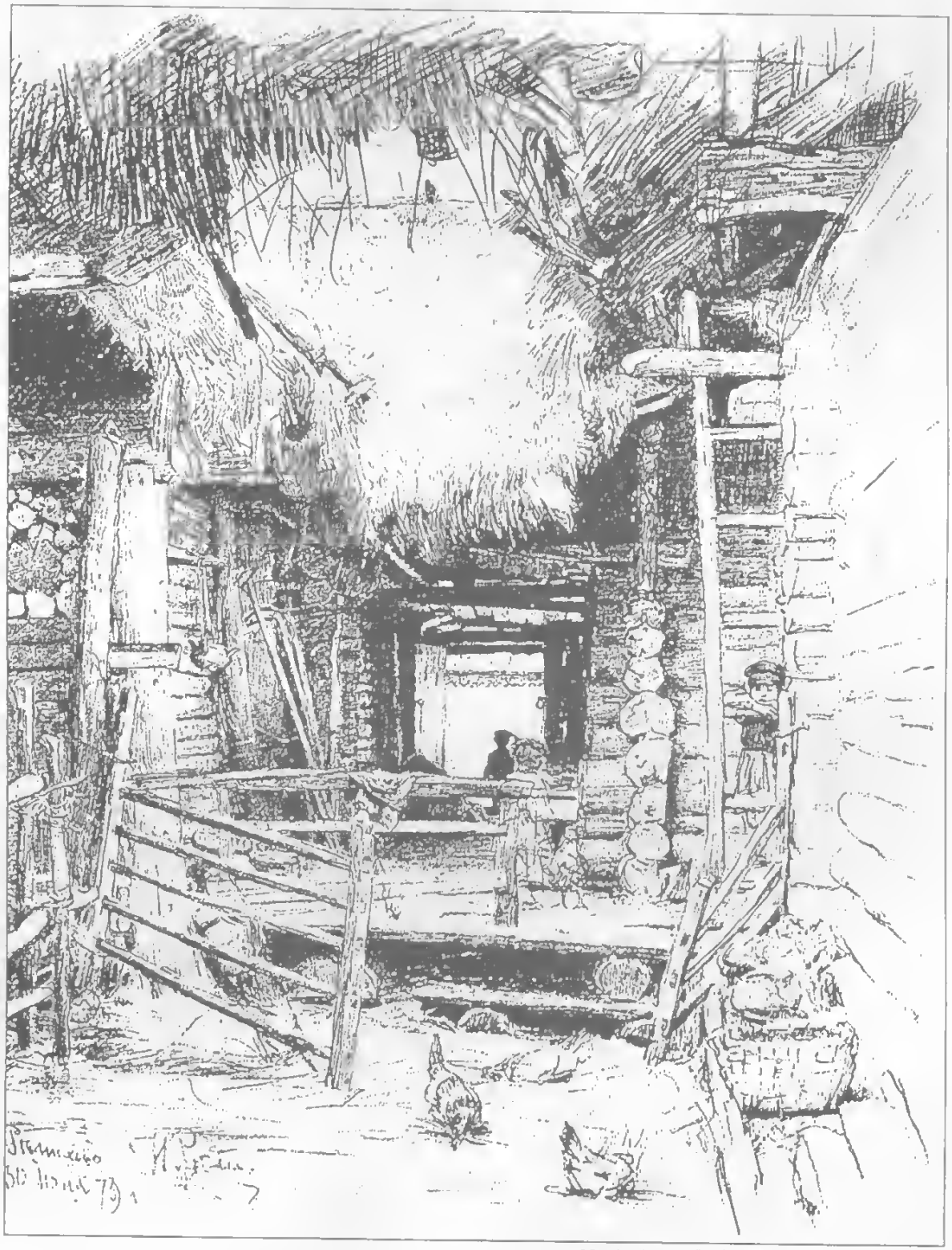

Ngôi nhà nhỏ của người nông dân (Nga)

Ngôi nhà nhỏ đơn xơ dưới nét vẽ của họa sĩ tràn ngập hơi thở cuộc sống chất phác bộc lộ rõ bút pháp và khả năng khái quát.

Ngoại ô Matxcơva Kakalin (Nga).

Đây là hai tác phẩm tôi thích nhất, họa sĩ đã vận dụng ngôn ngữ hội họa một cách nhuần nhuyễn để ghi lại những hình ảnh về cuộc sống, vừa tinh tế vừa khái quát lại sinh động và giàu hình tượng .

Cảnh đường phố Tarba - Kakalin (Nga)

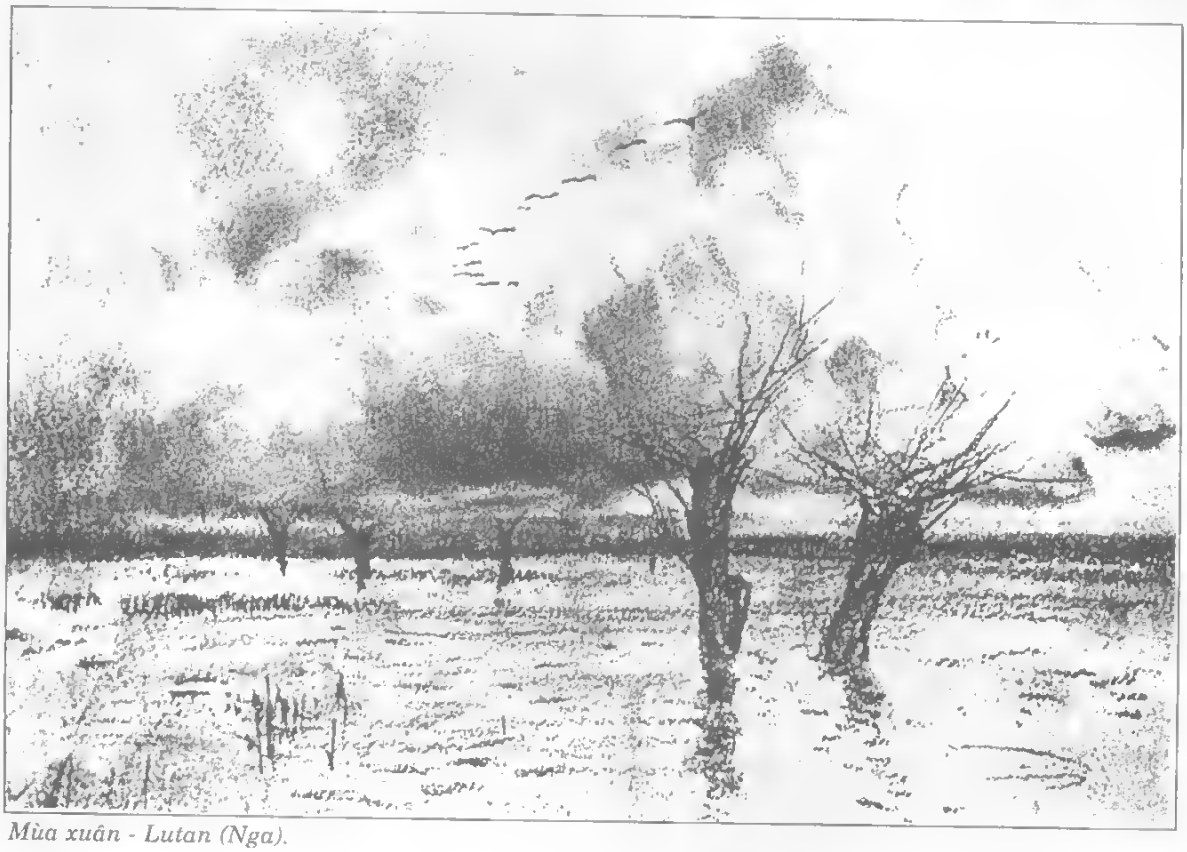

Mùa xuân - Lutan (Nga).

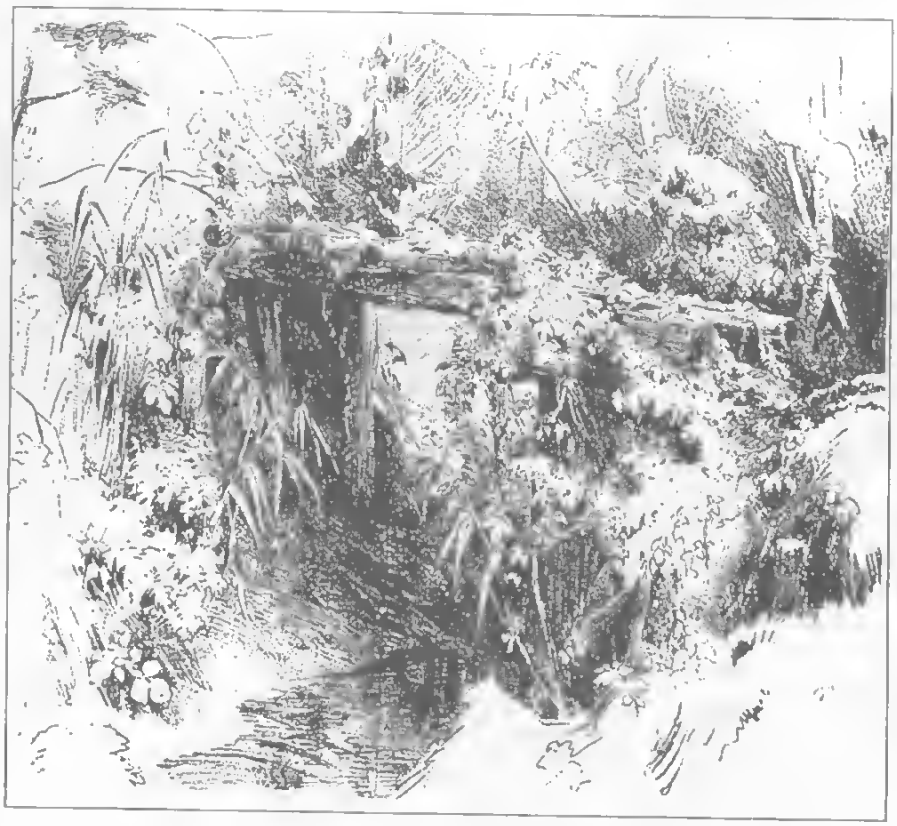

Bên cầu Andon của Bulaithen (Đức)

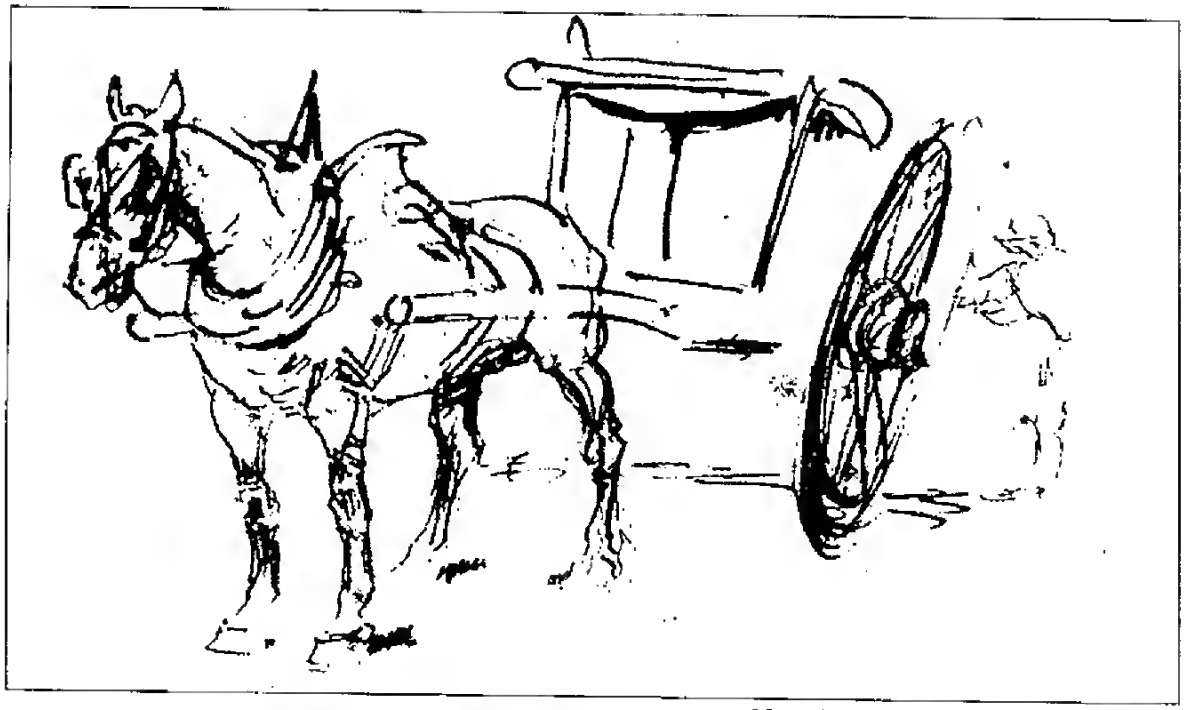

Mùa thu hoạch - Ladenluncue (Pháp)

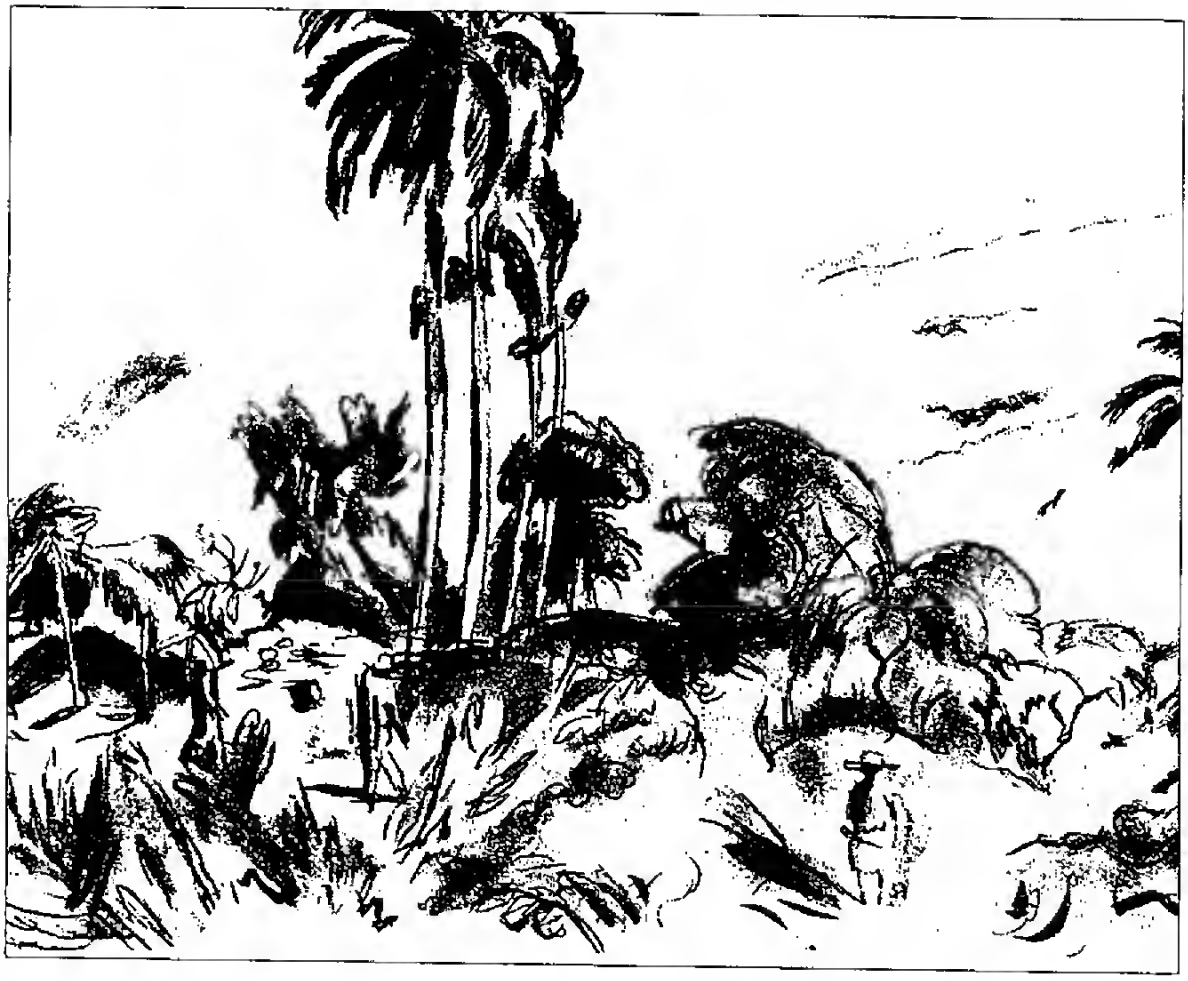

Phong cảnh Coba - Miapxơn (Bulgari)

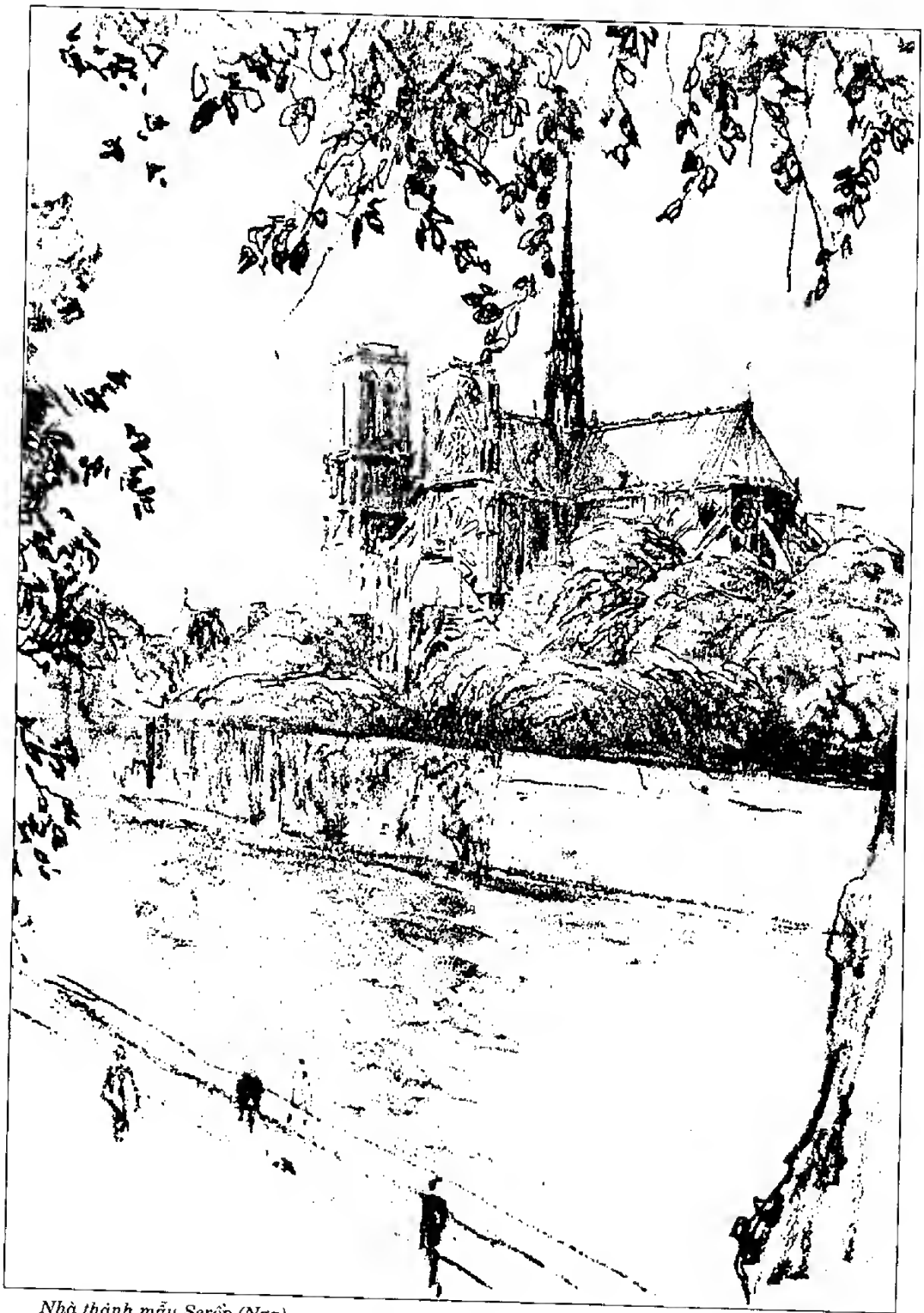

Nhà thành mẫu Serôp (Nga)

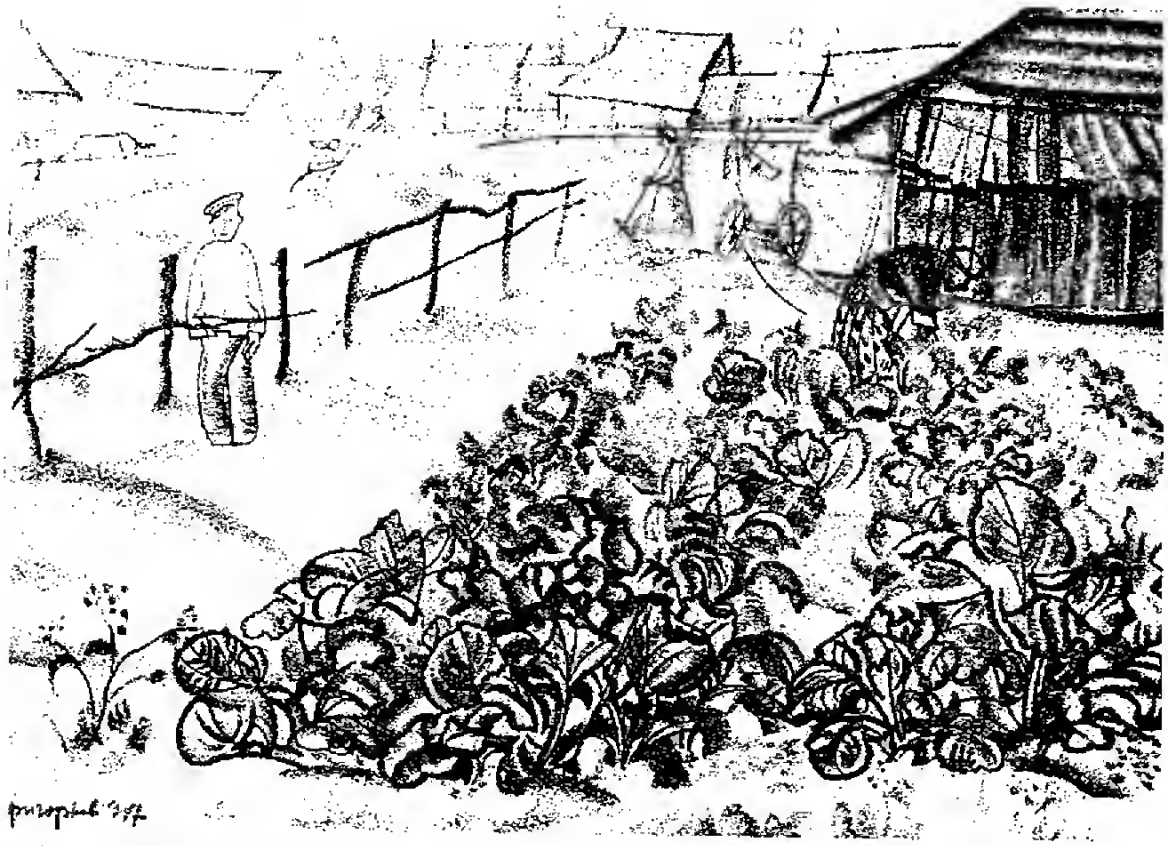

Vườn rau - Kaliép (Nga)

Đường nhỏ trong thôn - Kaliép (Nga)

Phong cảnh - Francis Turin (Pháp)

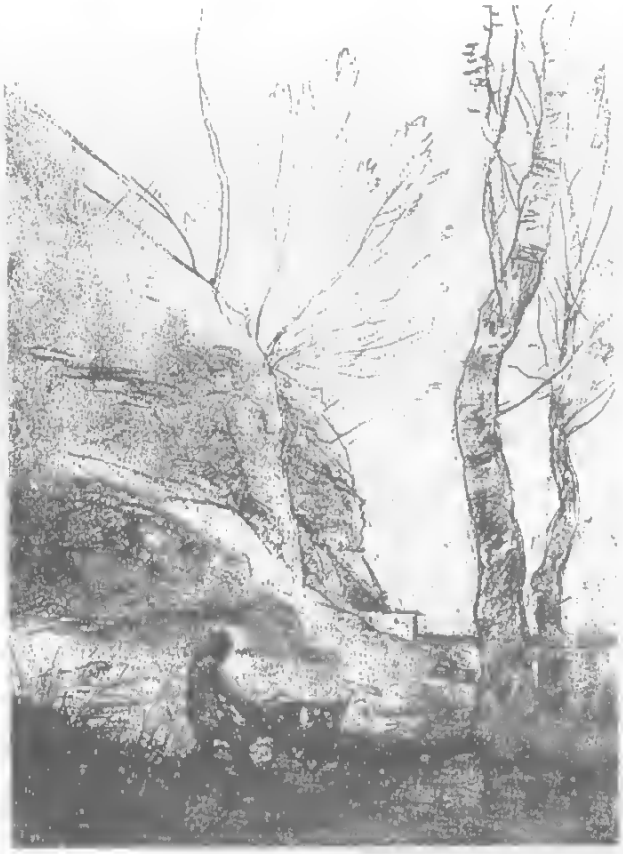

Nông dân đắt đê - Kamiev calon (Pháp)

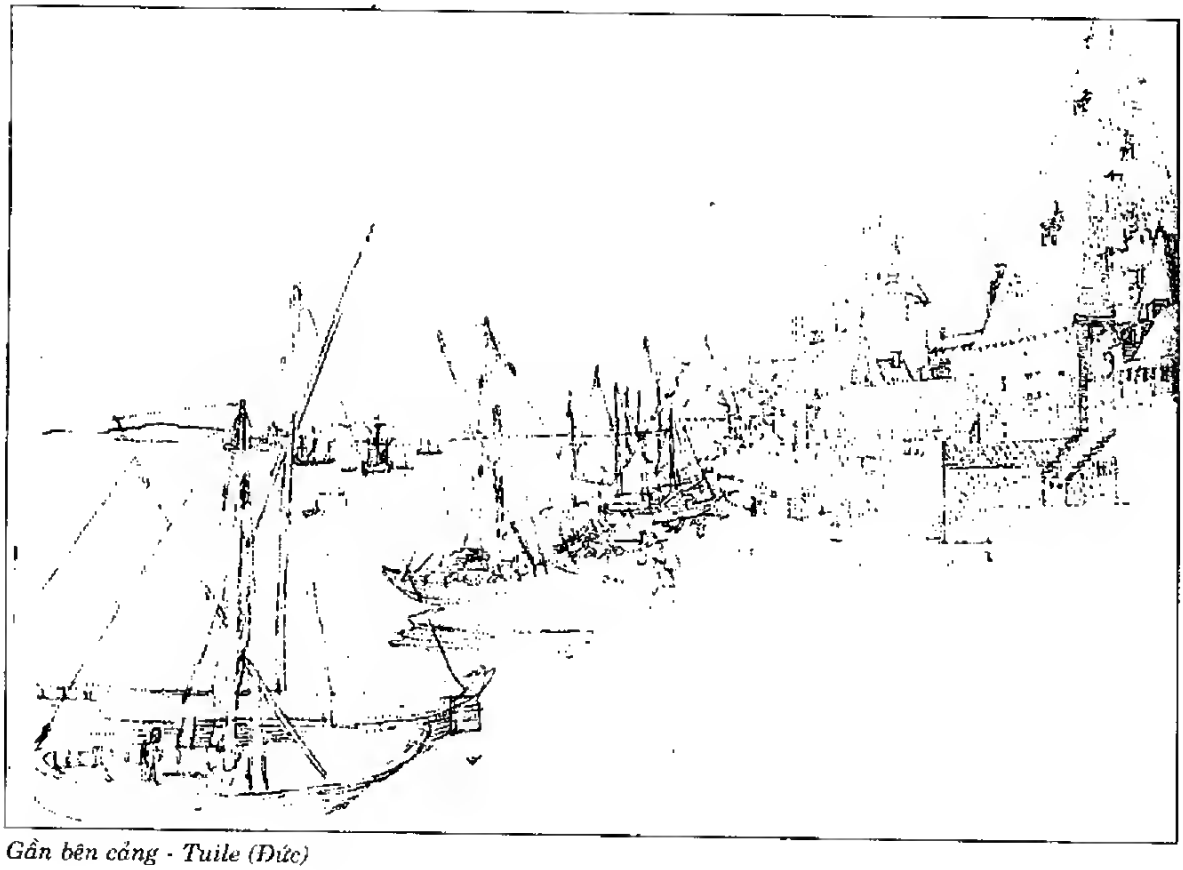

Gần bến cảng - Tuile (Đức)

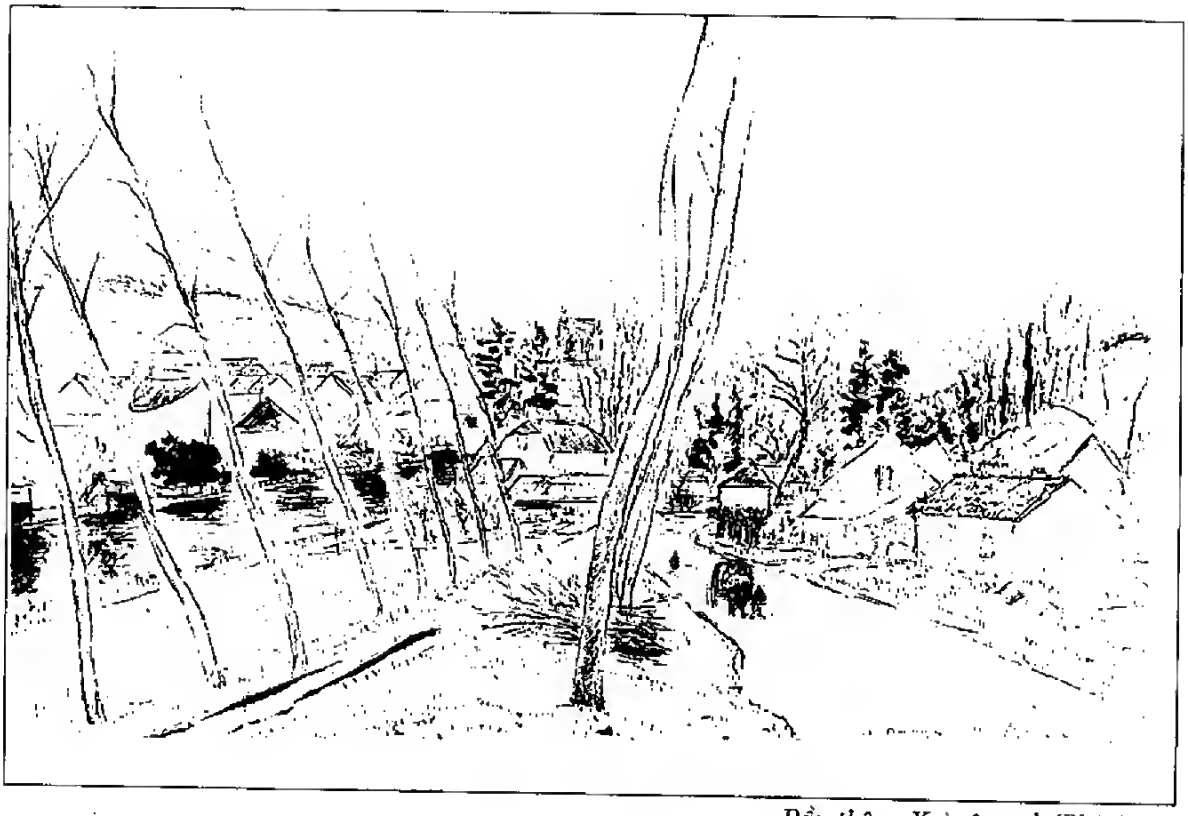

Đầu thôn - Xai côngtak (Pháp)

Nhà gỗ Lunat - Luikhapha (Mỹ)

Ký họa là ghi lại những hình ảnh trong cuộc sống sinh hoạt - thông qua cảm xúc của họa sĩ. Tác phẩm trên được vẽ bằng bút mực, các nét vẽ thưa, mau tạo nên hiệu quả cho bức tranh.

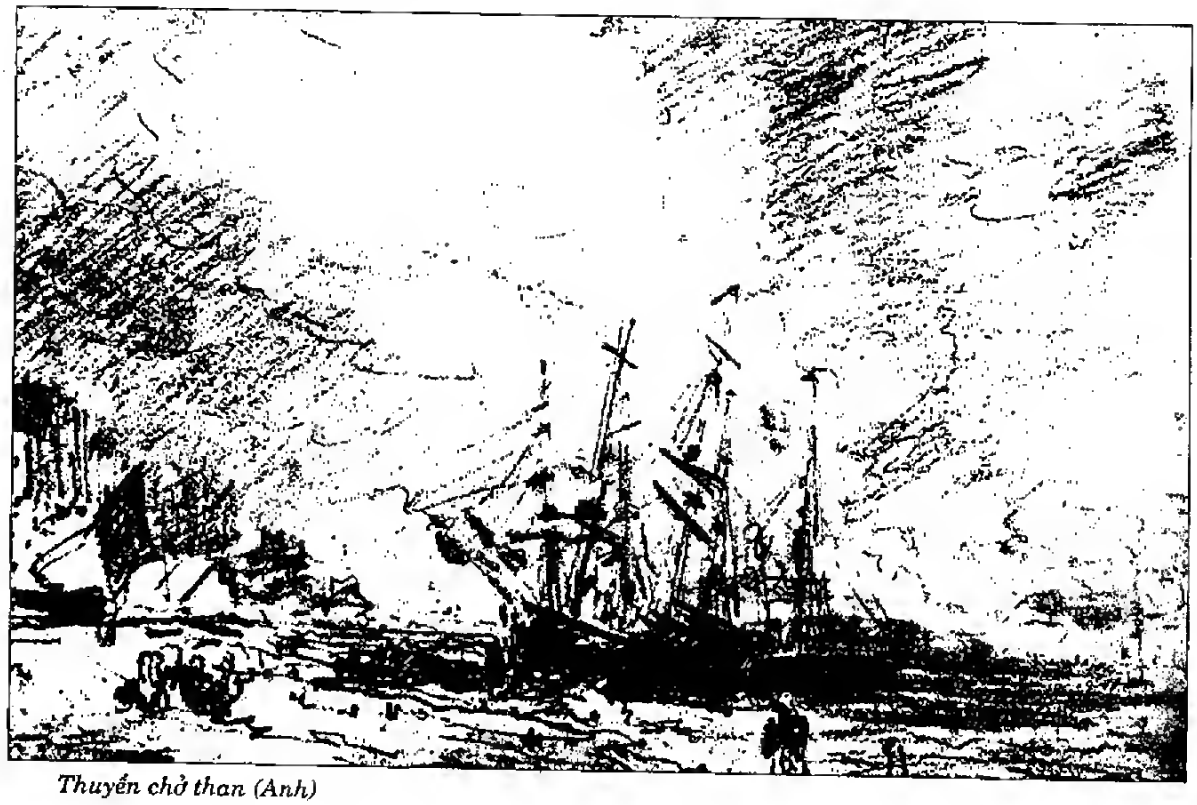

Thuyền chở than (Anh)

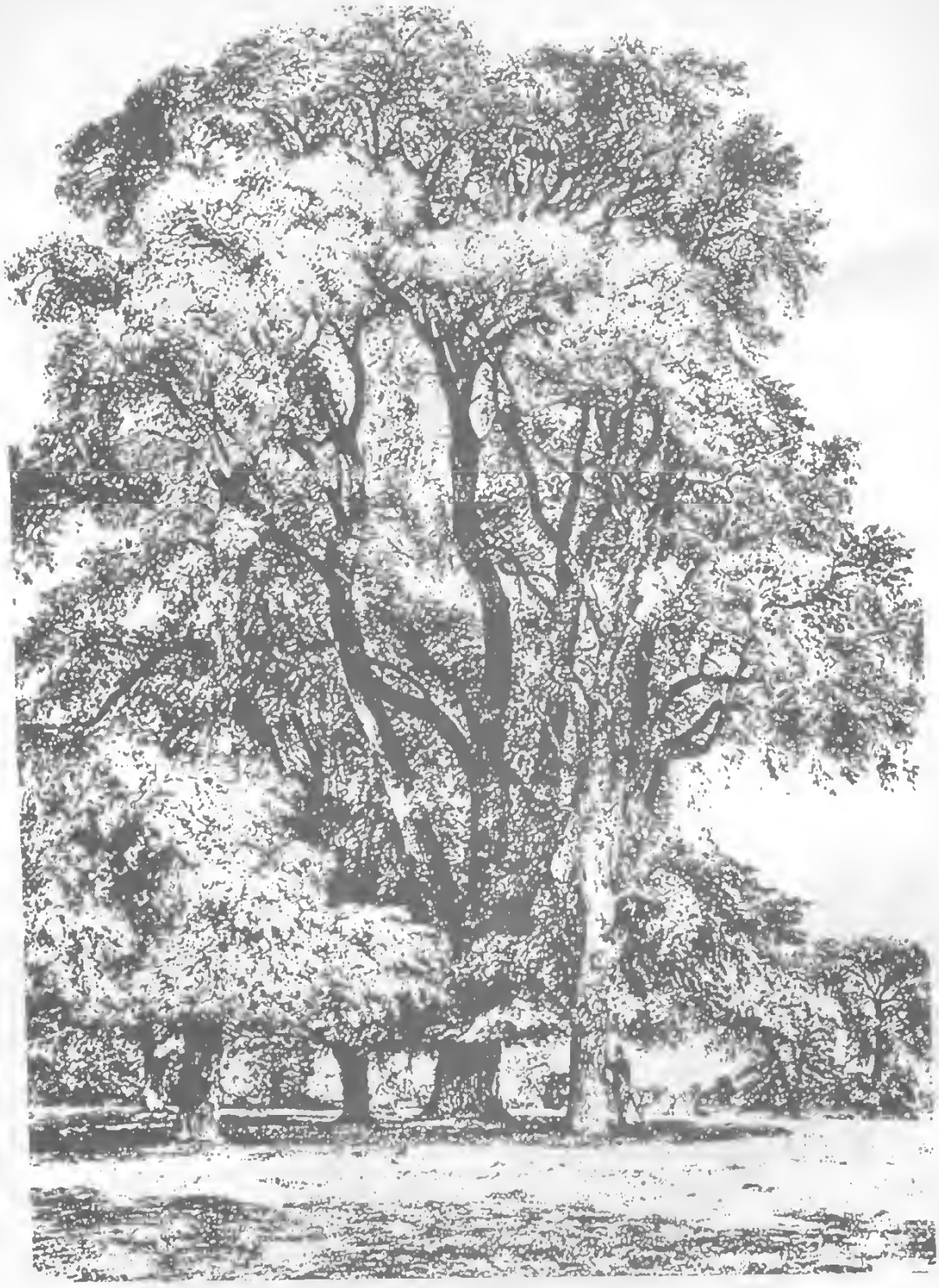

Cây già (Anh)

Mẹ và con trong công viên (Mỹ).

Đây là một tác phẩm vẽ bằng bút máy, cảnh hai mẹ con dưới lùm cây của công viên. Những nét vẽ thuần thục, nhẹ nhàng, lanh lẹn tạo được cảm giác ấm áp và đáng yêu.

Bến phà (Mỹ)

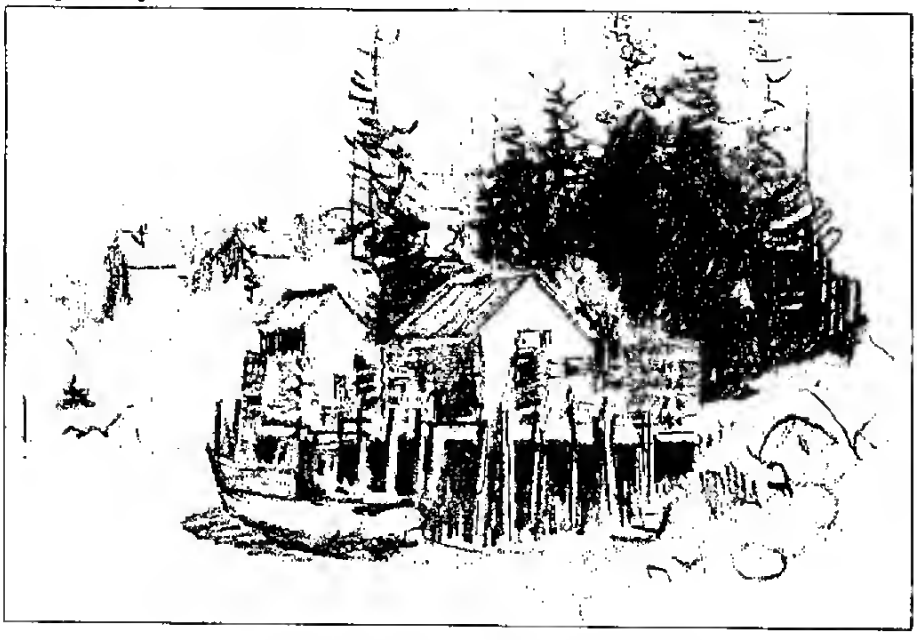

Bức tranh này vẽ bến phà bằng bút máy, không có cảnh tấp nập, đường nét đơn giản, hình thức biểu hiện so sánh giữa sáng - tối, càng làm cho bến phà yên tĩnh tăng thêm vẻ huyền bí.

Bẻ trong rừng (Pháp)

Vườn quả - Van Gogh (Hà Lan)

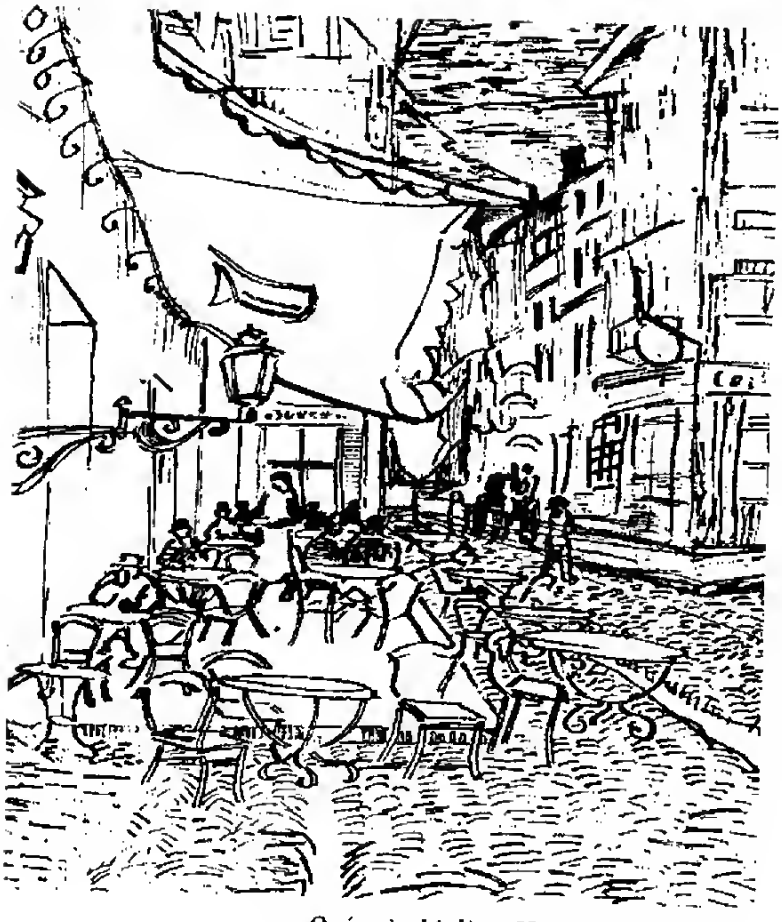

Quán cà phê đêm - Van Gogh (Hà Lan)

Fan cao là một nghệ sĩ vĩ đại có ảnh hưởng lớn ở thế kỷ 19. Ông yêu cuộc sống, lại càng yêu đời, trong nét vẽ độc đáo của ông chúng ta có thể cảm thụ được ý nghĩa của cuộc sống. Ở đây chúng ta có thể thấy rõ phong cách khác thường của tác phẩm, trong lúc ngắm nghía thưởng thức có thể phân tích, so sánh, thể nghiệm để cảm thụ những nội dung của hình thức tác phẩm.

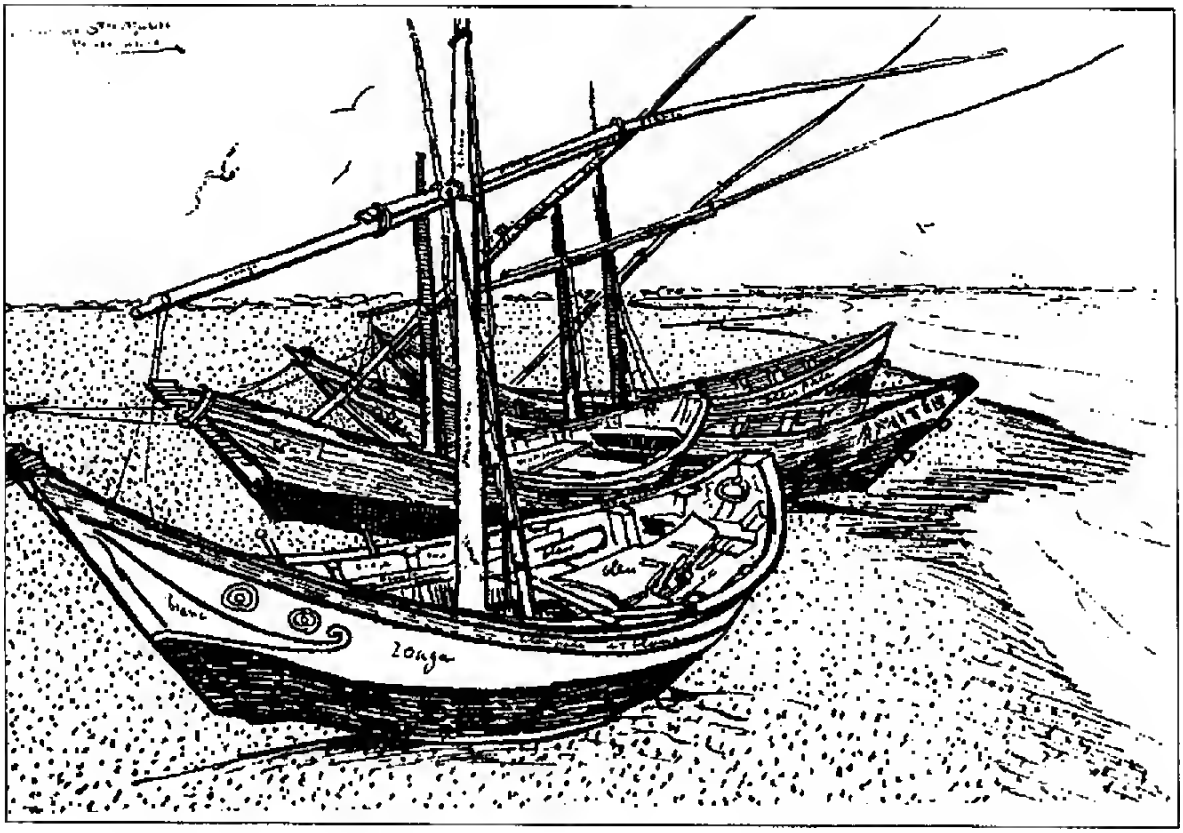

Thuyền trên bờ - Van Gogh (Hà lan)

Nhà thờ (Anh)

Đường phố lớn (Anh)

Cảnh nông thôn (Anh)

Cảnh phố - Bulgari

Đầu xuân (Nga)

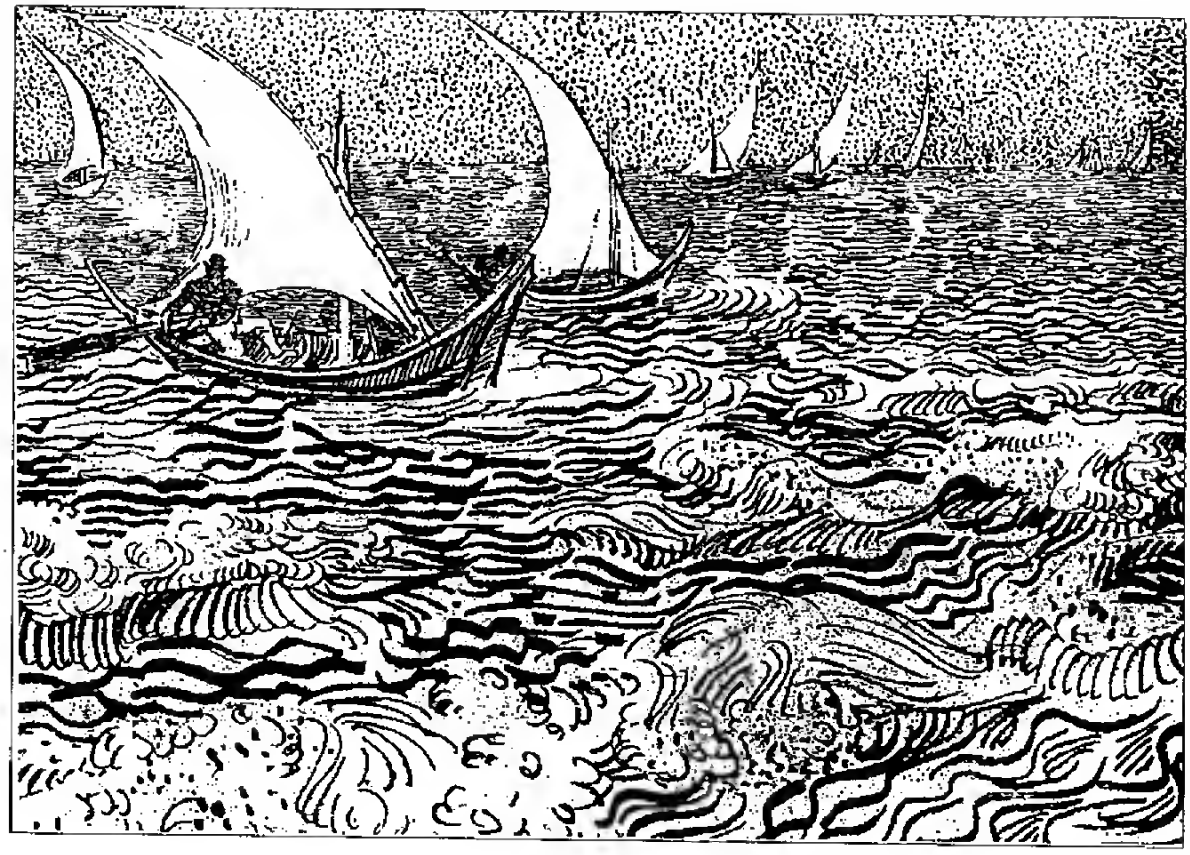

Cảnh biển - Van Gogh